

MIROVNA KONFERENCA. — Mirovna konferenca se še vedno pripravlja za zborovanje. Določen je tretji dan v mesecu marcu, da se snidejo k zborovanju. Japonci računajo, da bodo imeli do takrat Kitajsko na kolenih. Gre jim za to, da bodo mogli narekovati mir. So pač istega prepričanja kot vse večje države, da je mir možen le takrat, kadar ga vsili močnejši slabejšemu. V tem duhu so se izrazili zastopniki Francije, Anglije, in Italije. Zedinjenje države so sklenile udeležiti se zborovanj neuradno. Volitve so pred vrti, brezposelnost beli glavo državnim krogom. Nič ni prijalo bolj uradnim krogom kot novica, da Winchester Repeating Arms Co. v New Heaven, Conn. in Remington Arms Co. v Bridgeport, Conn. delata s polno paro in jemljeta vsak dan več delavcev na delo. Zastonj so vsi protesti predsednika Harvard univerze in njegovi oponimi, da je treba Japonsko kaznovati s tem, da se ustavijo z njo vse kupčijske zveze. Amerika stoji na tem, da se bo držala Kellogg-Briandovega pakta, pri razoroževanju bo pa dala najprvo priložnost evropskim državam, ki so bolj potrebne, da nastopijo pametno pot.

Na konferenco je poslalo 57 narodov svoje zastopnike. Največ zastopnikov je prišlo od različnih družb in nimajo nobenega uradnega pooblastila. Kako malo se zanimajo zastopniki sami za konferenco, pove število zastopnikov navzočih pri predavanjih. Do sedaj menda še nobenkrat ni bila dvorana napolnjena. Delegata iz Haiti je poslušalo menda samo petero zastopnikov. Ko je govorila Dr. Mary Emma Wooley, ameriška zastopnica, ni bilo niti polovico dvorane zasedene. Španski delegat Salvador De Madariaga je razložil pomen in učinek konference do danes s pomembljivo basnijo. "Živali" — je rekel — "so nekoč sklenile, da se ne bodo več bojevale med seboj. Prišle so na medsebojni pogовор, kako naj se doseže ta hvalevreden namen. Lev je zapičil svoj pogled v vola in rekel: Dajmo odstraniti roge! Bik se je ozrl na orla in svetoval, naj se vsakdo iznebi kremljiev. Orel nasvetuje odpravo šap in poškili na leva in medveda. Medved posluša našete in končno spregovori: Odpravimo kar imamo, in se zduržimo v medsebojnem objemu."

Zastopniki so preveč inteligentni ljudje, da bi ne bili razumeli duhovitega sarkazma španskega govornika. Še celo Maksim Litvinov, — zastopnik ruske vlade, se ni mogel vzdržati smeha, in je glasno odobral besede govornika. Ruski delegat je namreč predlagal v svo-

Ženski svet.

jem govoru, da se razoroži celi svet. Bratovska ljubezen bo dosegla, da se bo zakon spoštoval, kot se to godi danes v Rusiji po njegovem zatrdilu. Govornik je napravil izvrsten utis na poslušalce in žel buren aplavz za svoj duhovit govor. Verjel mu pa seveda ni nihče in ravno tako ne upošteval njegovega predloga, ker je vsakemu znano, da po krutosti ne presega nobena vlada russkih boljševikov.

Da se bodo delegati zavedali svoje težke naloge, je bilo razloženo na konferenci, da zgodovina navaja nad 8000 mirovnih pogodb. Držale so se pogodbe približno dve leti. Vse te pogodbe so bile podpisane v teku 3421 let. V vsem tem času je bilo le 268 let brez vojn.

Če se bo konferenci posrečilo omiliti grozovitosti vojne, se bo dosegel velik uspeh. Kakor kažejo poročila, ni nobenega govora, da bi se posrečilo razorožiti katero državo, a če bodo vse države podpisale pogodbo, potom katere se bodo zavezale v bodočnosti ne vporabljati strupenih oljinov, kužnih bakterij in bombnih napadov na neoboroženo civilno prebivalstvo, bo napravljen velik korak, in pota in stroški konference ne bodo popolnoma brez vsakega pomena.

Kaj so napravile ženske pri konferenci? Združile so se v posebno skupino in zahtevali, naj bodo pripoznane vse zastopnice različnih organizacij kot polnomočne delegatice razoroževalne konference. Izbrala so si zgovornega De Madariaga za zastopnika. Predlog, naj bodo ženske nastavljene v različne svetovalne odbore, je bil zavrnjen. Anglija in Zedinjene države sta zahtevali, da se ne dovolijo sedeži pri zasedanju nikomur drugemu kot zastopnikom držav, in da je konferenca zadeva držav in ne vsakovrstnih klubov, ki se potegujejo za mir.

Samo štiri ženske so priznane kot polnomočni delegati, ki imajo pravico do glasovanja. Dr. Mary E. Wooley zastopa Zedinjene države, Miss M. Winifred bo glasovala za Kanado, Mrs. Cobbett Ashby za Britanijo in Mlle. Aza Szlagowska za Poljsko.

Vlade vseh držav so do danes dale razumeti ženskam, zbranim na mirovni konferenci, da je mož zato na svetu, da se potepa in pretepa po svetu, ženska pa zato, da ga pomiluje in se zanj doma prejokuje. Ne, potom svetovnih konferenc in zbornic, kjer gospoduje mož, ne bo ženska našla zadoščenje, pač pa potom svojega mirnega in vzgojevalnega dela pod domačo streho. Le kadar

bodo matere celega sveta vzgojile svoje sinove tako, da se bodo slednji sramovali pobojev in vojn, le takrat bo zavladal svetoven mir.

TUDI TA VOJNA ŠE NI ZADNJA.

— Kdor računa na to, da bodo ženske napravile konec vojskovjanju, se moti. Niso vse enake, čeprav so možje v tem oziru istega mnenja. Komu ni znano, da je Spartanka zadrla meč v srce svojemu sinu, ki je pobegnil iz vojnega meteža? Iz mesta Osaka na Japonskem se poroča o mladi ženi, ki se je usmrtila od veselja, ker je bil njen mož poklican na vojno. Dne 6. februarja t. l. dobil častnik Inoue od 37. infanterijskega polka poziv, da odide s svojim oddelkom na fronto. Le ena skrb ga je trla, namreč, kaj bo počela brez njega njegova 21 let stara ženica Kyoichi Inoue. Da odstrani zadnjo zapreko, ki je vezala moža na dom, je mlada ženica nataknila najlepšo obleko, pokrila tla z belo platneno preprogo, se vlegla nanjo in si predrla vrat z bodalom, katero je mož najvišje cenil. Našli so jo mrtvo. Poleg nje je ležalo pismo naslovljeno na moža, in pismu je bilo priloženo 40 jenov, vrednih \$20.00 v ameriških denarjih. Vsebina pisma se glasila: "Ne morem ti popisati svojega veselja, ko te vidim odhajati v Mandžurijo. Prosim te, ne skrbib več zaradi mene. Moje telo se bo ločilo od tebe, moja duša te bo pa spremilala in varovala na vseh tvojih potih." — S priloženo svoto skušaj napraviti življenje bolj udobno onim, ki bodo pod tvojo oblastjo."

PATRIJOTIČNE KITAJKE.

Kitajska bojevitost in hrabrost sta svetovno znani lastnosti. So opazovalci, ki trdijo, da je Kitajec tako previden in pameten, da se neče pretepati; drugi ga smatrajo za strahopetca; največ je pa takih, ki poznajo kitajsko naravo in sklepajo, da je Kitajec tako sebičen in samosvoj, da sploh ne razume pojma o narodnosti in narodni časti. Pod jarmiljenje cele Mandžurije v teku dveh kratkih mesecev je zadosten dokaz, da se Kitajec ni upiral zmagovitim japonskim četam. Popolnoma drugačno sliko nam pokaže obramba trdnjave Wusung. Že mesec dni se brani trdnjava pod vodstvom generala Tsai Ting-Kai. Trdnjava, ki varuje mesto Shanghai, ni niti moderna niti opremljena z orožjem, ki bi moglo tekmovati z japonsko vojno opremo; ima pa nekaj, česar so Japonci najmanj pričakovali: Ženske se bojujejo za Kitajsko. Kot poročajo ameriški poročevalci, so našli med bra-

nitelji tudi ženske opremljene z orožjem. Ko je bil odbit napad dne 10. februarja, so našli med mrtvimi vseh 24 žensk, ki so yarovali cesto, ki vodi iz vasi Woosung v trdnjava. Če se je posrečilo voditeljem mlade Kitajske vzbuditi narodni čut v ženski, bo imela Japonska polne roke dela, predno se ji bo posrečilo podjarmiti Kitace.

ŽENSKE NA GRŠKEM so dobiti volilno pravico. Voliti smejo za kandidate pri okrajnih volitvah. Po poročilih iz Grške se niso izkazale posebno dobro pri prvem nastopu. V Atenah se je registriralo samo 1843 žensk. Vsi drugi okraji po Grškem so se odzvali še v mnogo manjšem številu. Po celi Grški ni 5000 žensk, ki bodo letos oddele svoje glasovnice, dasiravno število državljanek, ki so upravičene do glasovanja, presega en milijon.

KORAK NAZAJ. — Američanka ne more razumeti, zakaj se francoska ženska ne potegne za volilno pravico. Ko se je mudila Jožefina, hči francoskega ministerskega predsednika Lavalla, v New Yorku, so jo skušale sufragetke pridobiti za svojo stvar. Vse od kraja je pogrelo, ko jim je dekle odgovorila: "Moj oče mi ni tega naročil." Se boljčudo se je slišalo dne 4. februarja t. l. ko so prinesla poročila novico, da se je dala neka sufragetka prikleniti z verigo na stol v galeriji francoske zbornice. Misliła je, da je varna, in da je ne bo nihče skušal pregnati iz zbornice. Ko je začela kričati med zborovanjem in zahtevati volilno pravico za ženske, so prišli sluge, odtrgali stol iz tlaka in nesli s stolom vred razdraženo ženco iz dvorane. Ženske, navzoče v dvorani, so se lepo ugnaknile in napravile prostor služabničkom. Niti ena se ni oglasila, da bi protestirala.

Res, Francozinje se popolnoma razlikujejo od ameriških žensk? Kljub temu jim Američanka sledi brezpogojno v modi, in jih tudi skuša posnemati v obnašanju in mišljenju. Zadnje čase se vrši prava revolucija med francosko ženstvom za reforme. Vse razvade povojnih let se morajo odstraniti; tako se glasi načelo inteligentnih Francozinj voditeljic tega gibanja. Šminkanje v javnosti je zapisano smrti. "Powder puff" in rdečilo za lica in ustnice spada v spalničo in se ne spodobi v javnih prostorih! Tako se glasi ukaz novega vedenja. Že dolgo časa so se oglašali protesti iz javnih obedin, da obrazni prah pokvari okus hrane. Francoz ima dober nos in ljubi okusna jedila. K tem kritikom so se zadnje čase pridružile tudi ženske, ki so znane po svojih literarnih delih in po svojih zasluga za narod. Proglasile so, da ženska, ki se lepotiči javno, izdaja skrivnost svojega spola. Katera noče biti izdajalka, bo morala pustiti vse svoje koristno orodje doma za zaveso, ki jo oko javnosti nikdar ne doseže.

Pravijo, da bo ta nova moda zašla tudi v Ameriko, kot sploh vsaka nova zapoved, katero proglaši pariška ženska. Gotovo bo vsakdo z veseljem pozdravil ta korak nazaj k spodbognemu in pa-

metnemu obnašanju, posebno pa ženska sama, ki je postala nehote suženj tej nedelikatni razvadi. "Powder" in "puff" in vse drugo skrivnostno orožje bo ostalo doma, in ženska, ki je postala zadnja leta tako občutljiva zaradi svojega nosa, bo počasi pozabila, da ima narančen izrastek sredi obraza, magari če se ji bo bliščal kot strelovod na strehi vaške cerkve. Taka je moč model! Kar ona zapove, mora vsakdo ubogati brezpogojno. Kadar gre naprej, se mora za njo; kadar se pa obrne, mora pa vsakdo napraviti korak nazaj.

JUNAŠKA SESTRA. — Katoliška šola Sv. Hijacinta v Hawthorne, N. J. je pogorela do tal dne 18. februarja. Vsi otroci so se rešili, ker so jih sestručiteljice spravile pravočasno iz gorečega poslopja. V pogorišču je ostala 67 letna sestra Bernarda Lowell. Videi so jo na drugem nadstropju, ko je šla od sobe do sobe in se hotela prepričati, da so vsi njeni varovanci na varnem. Ker je bila gluha, ni čula svarilnih klicev iz ceste in tudi ne prasketanja ognja. Njeno truplo so našli med razvalinami po požaru.

MODA — TIRAN. — Kakšen tiran je moda, vidimo najboljše na Kitajskem. Kitajka se je začela probujati šele pred dobrimi petindvajsetimi leti, ko so se vrnile iz ameriških šol prve Kitajke. Napovedale so takoj boj povijanju nog. Kot vsakomur znano, ima Kitajka izmed vseh žensk najmanjše stopalo. Temu je krivo povijanje nog v mladih letih. Seveda jo to kvarjenje nog ovira pri hoji in tudi pri delu. Sociolog, ki se zanimajo za ženska vprašanja, so seveda obdolžili moškega, da je on vslil to razvado ženski zato, da jo je lažje podjarmil, in da se je držala doma. Ker je ta trditev brez vsake zgodovinske podlage, bo najbrž resnica, da je Kitajka naložila to breme nase same na ljubo modi. Po starici kitajski legendi je prišlo pačenje nog v rabi pred dobrimi tisoč leti. Za časa Tang dinastije je slovela neka dvorna plesalka zaradi svojih izredno majhnih nog, ki so imele obliko lilijsnega cveta, in so bile popačene že od rojstva. Cesar je bil tako naklonjen plesalki, da je dal nasaditi lilije ob vseh potih, kjer je hodila plesalka. Začela se je tekma med ženskim spolom, ki je končno zaslužnila vse kitajsko prebivalstvo. V južnem delu Kitajske se je posrečilo vladi pregovoriti žensko, da je opustila ta starodavni običaj, v oddaljenejših provincijah je bilo pa vsako prizadevanje zastonj. Kot poročajo kitajski časopisi, je razpisala krajevna vlada v provinciji Suiyuan zadnje čase objutne kazni za one matere, ki se nočejo odvaditi temu, da bi kvarile svojim hčeram noge. Svoje ki se naberejo na ta način, se uporabljajo v ta namen, da se plačujejo nagrade onim, ki ovadijo take nespametne materje. Kako težko stališče imajo oblasti pri tem delu, poroča general Feng, guverner severnih provinc. Razposial je na stotine dijakinj iz višjih šol v Honan. Te so šle iz enega sela do drugega s premikajočimi slikami. Slike so kazale

dekleta vseh narodnosti pri delu in pri igri. Poleg tega so podučevali te dijakinje svoje poslušalke o pomenu zdravja za posamezne in družbo. Kljub vsem prizadevanjem vlade je danes še vedno nad 40 milijonov Kitajk, ki se smatrajo iz boljše družbe, in se še vedno trdovratno drže starih običajev. Res, ni ga tirana hujšega kot je moda. . .

MDME. JOHANNA GADSKI, opera pevka, se je ponesrečila dne 23. februarja t. l. in umrla še tisti dan v Berlinu na Nemškem. Pred vojno je bila znana po Ameriki kot najboljša nemška opera pevka. V ulogi Brunnihilde je bila neprekosljiva. Za časa vojne jo je zadela ista usoda, kot vsakogar, ki je zagovarjal nemško politiko. Ker je bila poročena s kapitanom Hans Taucher, zastopnikom Kruppovih tovarn, je sumničenje padlo ravno tako manjo kot na njenega moža. Njen mož je bil deportiran v Nemčijo, in ona mu je sledila po vojni. Pred letom dan se je vrnila in nastopila po večjih mestih. Razven v Milwaukee je bila povsod tako hladno sprejeta, da je sklenila nastaniti se za vedno v Prusiji, kateri je bila vdana iz vsega srca. Na dan nesreče je imela obisk iz Amerike. Vozila se je v avtomobilu z možem in dvema prijateljicama iz Amerike, in jima razkazovala mesto Berlin. Vsi so bili manj ali več ranjeni, ko so se zaleteli v popularno železnico. Pevka je umrla na potu v bolnišnico.

SMRT NAJBOLJ ZNANE GLEDALIŠKE IGRALKE. — Mrs. Minnie Maddern Fiske je umrla dne 16. februarja v mestu New York. Mrs. Fiske je bila nedvomno najbolj znana, če že ne najbolj znamenita gledališka igralka v Ameriki. Bila je ena izmed tistih redkih igralk, ki je verjela, da je oder najboljša šola za narod. Ravnala se je po tem preprčanju in nastopala povsod z vsemi svojimi močmi enako, bodi v majhnih osamljenih krajih kot v velikih mestih. Bila je ena izmed dvanajsterih žensk, ki so bile pripoznane kot najbolj popularne v Ameriki. Za njen pogreb ni nihče vedel. Njena poslednja želja je bila, da ne sme nihče več videti njenega obraza kakor hitro je bilo njeno truplo položeno v krsto, in da se ljudstvo ne udeleži pogrebnih obredov.

ČASU PRIMERNO SVARILO. — Jane Adams, o kateri smo poročali v eni izmed zadnjih številk, da je dobila Nobelovo nagrado, svari ženske, naj se v teh dneh brezdelja in stradanja preveč ne potegujejo za delo. "Ženska", pravi Miss Adams, "katere mož je za poslen, ima pravico do dela, toda v današnjih dneh je dobro, da premisli dvačkrat, če ne bo morebiti odjedna kruna kakemu moškemu, ki ga je še bolj potreben kot ona. Krvica je, da se dovoli delati dvema osebam v isti družini, medtem ko jih petero sedi doma in strada pri sosedu. — Prerekanje za delo ne more prinesi družega kot nasprostvo in bolj začrtano ločitev med obe ma spoloma."

VCERKVI Božjega groba poleg mesta Jeruzalema je nov v skalo vsekan grob. Grob je odprt, kamen je odvaljen. Na grobu stoji napis: Vstal je, ni ga tukaj... Čuvaji groba ti povedo, da je to tisti grob v katerega sta Jožef iz Arimateje in Nikodem položila mrtvo Jezusovo truplo. Grob je prazen...

Vstal je! Tako govori angel, ki je odvalil kamen proč od groba. Vstal je! Tako zatrjuje straža, ki ga je videla priti iz zaprtega groba. Vstal je! To je vesela novica, ki so jo prinesle domov pobožne ženske, ki so se napotile h grobu, da mazijo mrtvo truplo istega pomembnega dne. Da je v resnici vstal od mrtvih priča dvanajstero apostolov, ki so ga videli po smrti, gororili z njim in jedli z njim. Na stotine učencev, ki so ga videli na lastne oči predno je odšel vpričo njih v nebesa, je potrdilo to resnico s svojo smrtjo. Nad tri miljone ljudi je potrdilo resničnost tega dogodka v prvih tri sto letih krščanstva s svojo lastno krvjo. Ni ga dogodka v zgodovini človeštva, ki bi bil boljše dokazan od zanesljivih prič kot ravno vstajenje Jezusa Kristusa iz groba.

Vstal je! Ta resnica je podlaga naše vere po besedah sv. Pavla: "Ako pa Kristus ni vstal, je prazna vaša vera, še ste v grehih. Če imamo v tem življenju samo upanje v Kristusa smo od vseh ljudi najnesrečnejši. Toda Kristus je vstal od mrtvih, prvina njih, ki so zaspali". Te besede je zapisal tisti Pavel, ki je pod imenom Savel preganjal toliko časa Kristusovo cerkev, dokler ni videl sam iz groba vstalega Kristusa na svoje lastne oči. Resničnost svojih trditev je potrdil z mučeniško smrtjo. Pričevanje Pavla in drugih apostolov nam zatrjuje, da je Kristus resnično Bog, ki ne more ne goljufati in ne biti goljufan: da je nauk, ki ga je On učil in zapovedal verovati božje razodetje, in da je cerkev, katero je On ustanovil, resnično božja ustanova. Od mrtvih vstali Kristus je zapovedal svoji cerkvi učiti vse narode in zagotovil večno življenje vsem onim, ki žive po naukih cerkve, katero je On ustanovil.

Vstal je! — "Smrt nima svoj'ga žela več!" — Smrt, pred katero je trepetal pagan, nima za Kristjana družega pomena kot zaslужen počitek po končanem delu, in grob so vrata v boljše in popolnejše življenje. Tako je učil isti Kristus, ki je prišel z svojega zaprtega groba s svojo lastno močjo. — Deklica ni mrtva temveč spi; tako je razložil Kristus stanje mrtve Jajrove hčere, predno jo je poklical nazaj v življenje. V slučaju Lazarja, katerega telo je trohnelo že več dni v grobu, je rekel: "Lazar, naš prijatelj, spi." — Le tisti ki spi se more vzbuditi. Zato pravi sv. Pavel po pravici: "Kakor je prišla na svet smrt potom enega človeka, ravno tako potom enega človeka vstajenje od mrtvih. In kakor smo zapadli smrti potom Adama, ravno tako bomo oživelici potom Kristusa."

Smrti ni! To nam pove naš razum. Kakor

mora zrno v zemljo, da obrodi stoteren sad, — kakor mora zaiti solnce, da zopet izide naslednji dan z novo močjo, — kakor mora zaspasti drevo v jeseni, da požene spomladis iz njega novo življenje, — ravno tako se mora vlecic k počitku človeško telo, predno se more zopet vzbuditi poveličano za novo življenje v večnosti. "Naše telo se seje v popačenosti, vstalo bo v popolnosti, seje se v nečasti, vstalo bo v slavi. Seje se v slabosti, vstalo bo v moči. Seje se naravno, vstalo bo nadnaravno." Telo se izpremeni zato, da požene iz njega boljše in popolnejše življenje. Ta razлага skrivnosti življenja, ki nam jo daje sv. Pavel, ima trdno podlogo v Kristusovih obljudbah. "Jaz sem vstajenje in življenje, kdor koli živi in veruje v mene, dasiravno mrtev bo živel; in kdor koli živi in veruje v mene, ne bo okusil smrti vekomaj. — Kdor koli je moje telo in piše mojo kri, ima večno življenje v sebi in jaz ga bom obudil poslednji dan. — Resnično, resnično vam povem, prišla bo ura, ko bodo mrtvi slišali glas Sinu božjega, in oni ki ga slišijo bodo živeli."

Dolino solz imenujemo po pravici ta svet; s solzami v očeh stopi vsak človek vanjo in s solzami v očeh se loči od nje. Skozi celo življenje okuša človek resnico besedi: "Prokleta je zemlja zaradi tebe, — s pota svojega obraza boš jedel kruh, — trnje in osat ti bo rodila, dokler se ne povrneš nazaj v zemljo, iz katere si bil vzet." — Brez upa in brez nade bi bilo človeško življenje, in ravno tako vse trpljenje, ki je zvezano z življenjem, če bi ne prejel družega plačila kot par desk v hladnem grobu. Zato je prišel na svet sam Sin božji, da nas uči skrivnosti življenja, ki bi jih revni in slabotni človeški razum ne mogel sam nikdar zapopasti. Vzel je nase človeško naravo, se podvrgel vsem zakonom, in predstavljal žaloigro človeškega življenja kakor Bog pričakuje od vsakega človeka, da jo igra v človeški družbi. Ko je premagal smrt in pekel je vzliknil: "Če hočeš priti za menoj, vzemi križ na svoje rame, in hodi za menoj!"

Lepa je velikonočna pesem. Prepeva jo cela narava, poklicana k novemu in popolnejšemu življenju od pomladanskega solnca. Žametasti podlesek, plaha vijolica, pohlevni zvonček, brstje na drevju in celo ozelenelo polje so se združili v tak mogočen hvalosper, da ga razume celo človek. "Mi, ki smo živeli in umrli, zopet živimo!" vzlikala vsaka bilka ob pomladanskem solnecu, in človeški razum, naj si bo še tako top, mora zapopasti pesem življenja.

Vstal je! — Vstal boš tudi ti in živel na veke. Človek, tvoje delo in trpljenje na zemlji ni zastonj. Skozi Pilatovo vežo boš korakal na Kalvarijo, kakor je tvoj Učitelj. Pismarji in farizeji ti bodo pljuvali v obraz, te zasmehovali, te bodo bičali in kamenjali. Kadar bo križ najtežji se spomni, da brez boja ni zmage, in da Velikemu petku sledi vedno Velika nedelja!

KDO nas bo rešil depresije? Ti in jaz. Pomagaj si sam in Bog ti pomore! Tisti, ki čaka doma in zdihuje, bo dočakal revščino. Kdor sam nima toliko skrbi za samega sebe, da bi rešil svoje lastne probleme, pričakuje zastonj pomoči od drugih. Vse grmenje proti kapitalistom in vse solze prelite po časopisu zaradi ubogega delavca ne morejo napolniti niti enega samega lačnega želodca.

Koliko je danes lačnih želodcev samo tukaj v Ameriki nihče ne more uganiti. Nad 6,000,000 ljudi je menda brez dela. Računaj samo po tri osebe na vsakega brezposelnega delavca, in številke ti bodo pokazale nič manj kot 18,000.000 praznih želodcev. Kdor le količkaj upošteva prizadevanje vlade, cerkva, deželnih in krajevnih organizacij za vsakovrstne fonde, ve dobro, da številke ne lažejo.

Delo je težko dobiti. Kdor ga ima, se ga drži kot klop kože, dobro vedoč, da kakor hitro on pusti, se jih bo ponudilo sto drugih, da prevzamejo izpraznjeno mesto. Tako se je reševalo delavsko vprašanje do danes pri vseh narodih, kjer je bil delavec prost izbirati si svoje delo in svojega delodajalca. To je seveda tudi vzrok, zakaj delavsko vprašanje do danes še ni prišlo do nobene rešitve.

V Rusiji je menda dela dovolj za vsakogar, ki se brezpogojno klanja vladajoči stranki. Kdor se ne klanja, je kulak, in kot tak neopravičen do kruha. Kruh pomenja življenje, zdravje, samostojnost in zadovoljstvo. Rad bi videl, koliko amerikanskih delavcev bi bilo zadovoljno uživati kruh, kot ga danes dele sovjeti svojim podanikom. Podaništvo in samostojnost sta si nasprotna pojma, in zadovoljnosti brez samostojnosti si ne moremo misliti. Ne, delavsko vprašanje na Ruskem še davno ni rešeno. Fašizem v Italiji pomenja ravno tako podaništvo. Kako rešuje fašizem delavsko vprašanje, nam pove časopis "La Sera de Milano". V teku zadnjega leta se je odslovilo nad pol milijona žensk, ki so bile zaposljene po državnih uradih. S tem se je seveda pomoglo pol milijona brezposelnim moškim; pomanjkanje je pa ostalo v deželi ravno tako kot poprej. S tem da stradajo enega človeka v korist družega, ostane vprašanje depresije nerešeno. Anglija pripoznava sama, da je napravila s svojo "almožno" ali, kot jo imenujejo, "dole", veliko napako. Da si ameriška vlada tudi ne šteje v posebno čast dejstva, da je položila velikemu delu svojega državljanstva v roke berasko palico in pravico do javnega prosjačenja, je vsakomur znano.

Kako je stališče vlade, kapitala in delavca, nam najboljše razloži naslednja satira, ki jo je priobčil zadnje čase časopis "The Catholic Register" pod naslovom: Depresija na Robinsonovem otoku. Pogovor med Robinsonom in Petkom se glasi približno takole:

"Petek", pravi Robinson Crusoe, "zelo mi je je žal, da nimam več dela za tebe."

"Gospodar, kaj naj to pomeni?"

"Sam veš, kako se je dobro obnesla zadnja letina; vsega je v izobilju. To leto ne boš ne sejal in tudi ne sadil. Kozjih kož je dovolj pod streho za celo življenje. Hiša ne potrebuje nobenih poprav. Kar bodo želve pustile jaje na bregu, lahko sam pobrem. Že sedaj jih imam več kot za potrebo. Kadar te bom potreboval, bom pa zopet poslal po tebe. Do takrat pa z Bogom."

"Ravno tako dobro, gospodar. Umaknil se bom na drugo stran otoka, si postavil tam sam svojo kočo, malo posejal in zasadil, pobiral jajeca in obiral lešnike; ravno toliko da se pošteno preživim."

"Kje praviš, da boš vse to napravil?"

"Tukaj na otoku."

"Ta otok je moja lastnina. Nikakor ti ne morem dovoliti, da bi ti tukaj kaj poščivaljal. Nobene stvari nimaš, s katero bi mi plačal najemnino. Kar moreš ti pridelati ali pa nabратi, imam že sedaj v izobilju. Kar tako zastonj pa tudi ne morem pustiti."

"Bom pa napravil čoln in se preživljal z ribjelovom. Morje ni tvoje."

"To lahko napraviš; ampak mojih dreves ne boš sekal, in tudi ne delal čolna na mojem svetu. Pristanišče si boš moral poiskati kje drugje in loviti rive daleč proč od tukaj, da ne boš prišel navskriž s pravicami, katere imam jaz do tukajšnjih rib."

"Glej ga šmenta; to mi pa niti na mar ni prišlo. Brez čolna bom moral iti po svetu. Plaval bom tam na tiste skale, ki se vidijo od tukaj. Tam bom lovil rive in pobiral galebja jajca."

"Iz tega tudi ne bo nič, Petek. Kakor daleč sega oko, je vse moje z ribami vred."

"Kaj pa naj potem napravim, gospodar,"

"Kar hočeš. To je tvoja briga. Ti si prost človek ravno tako kot jaz. Vsakdo mora gledati najprvo za sebe in braniti svoje pravice."

"Potem mi ne kaže drugače kot poginiti od gladu. Ali naj umrjem tukaj pred tvojimi nogami ali naj plavam tako daleč da me ne bodo več dosegle tvoje oči in se tam utopim?"

"Nekaj mi je ravnokar prišlo na misel. Kot veš, jaz nisem bil nikdar posebno vnet za to, da bi prenašal smeti in pomije na breg. Če hočeš opravljati to malenkost dela, lahko ostaneš še zanaprej pri meni. Plače ti ne moram dati nobene. Kar bo pa ostalo hrane potem ko sem se najedel jaz sam in napasel psa in mačko, imaš lahko ti. Srečnega se lahko šteješ, da dobiš toliko v teh trdih časih."

"Zelo ti bom hyaležen za to uslugo. To je prava bratovska ljubezen."

"Še nekaj, Petek! Na tem otoku je že danes preveč ljudi. Petdeset procentov prebivalstva je brez dela. Depresija nas tare in jaz ne vidim nobene rešitve za enkrat. Le kak slepar ali pa be-

dak bo trdil, da to ne more trajati dolgo. Pazil boš, da se kdo ne priklati na otok. Sam se mora braniti proti tujim delavcem. Če pride kaka ladija mimo, glej da ne pusti nobenega blaga tukaj ker imamo sami vsega preveč. Če se boš dobro držal po teh naročilih, si boš kmalu zboljšal svoj položaj. Otok je varen in ni se treba bati, da bi ga voda kam odnesla. Zemlja je tukaj, ravno tako drevje, lešniki, koze, želve in ribe; kratkomalo, vsi pogoji so tukaj za udobno življenje. Razmere so zdrave in obetajo lepo prihodnjost. Malo boš moral potpeti. Ne bo vzelo dolgo. Vse tako kaže, da se prosperiteta že smeje tam zadaj — za oglom” . . .

Ubogi Petek! Edina tolažba zate je, da nisi sam. Na milijone je danes takih Petkov po svetu, ki niso nikjer doma in povsod. Skozi koliko kriz in depresij so že šli, pa se do danes še niso naučili, da je delo komoditeta, katere cena zavisi od zaloge in potrebe. Koliko solza se je že potočilo zaradi tebe! Neštetokrat si že čul, kako nestalno je tvoje delo in kako negotova tvoja plača! Nihče ne zavida Robinsona na njegovem samotnem otoku. Je pa gospodar, “ svoji zemlji svoj gospod.” Oblači se lahko kakor hoče, redi kolikor hoče koz, in pobira jajca kadar hoče. “ Zemlja, zemlja in grunti; drugo je vse skupaj nič!” zatrjuje Finžgarjev župan enomer v “Divjem lovcu”. Kdo ga sliši?!

Državljanški katekizem.

POTREBE LJUDSTVA.

Kaj je demokracija? — Demokracija je oblika vlade, kjer si ljudstvo samo dela svoje postave in samo vodi svoje zadeve.

Kaj zahteva demokracija od svojih državljanov? — Da spoštujejo red, nesebično upoštevajo pravice drugih, ter prispevajo v obliki davkov za skupni dobrobit.

Kako more državljan pomagati ohraniti pravo demokracijo? — Da voli pri volitvah, da zastopa ljudstvo v uradih ako treba, da se potrudi proučevati in razumevati javna vprašanja, da plačuje svoj primerni delež za stroške vlade.

Kaj mora demokracija poskrbeti za svoje državljanje? — Poskrbeti mora za ceste in pota, da omogoči potovanje in prevažanje blaga, — pošto, da jih omogoči pošiljanje pisem in zavojev, — šole in knjižnice za vzgojo vseh, — čisti vodovod in sredstva za odpravo smeti in odpadkov, — parke in igrališča za zabavo in zdravstveno gibanje.

Pred katerimi splošnimi nevarnostmi mora demokracija varovati svoje državljanje? — Varovati jih mora pred boleznijo, — zločinci, ki ne spoštujejo življenja in imetja drugih, — pred izgubo življenja in lastnine po požarih, — pred tujimi so-

že leta 1921 je bilo več kot pol milijona premogarjev več kot preveč v deželi. Kjer je delo bolj snažno in manj nevarno, so bile vrste delavcev še bolj napolnjene. Nad en milijon poljedelcev je v istem času pustilo svojo zemljo in svoje domove in se pomaknilo v mesta, ki obljubljajo več udobnosti in seveda tudi dosti manj sigurnosti. Marsikateri izmed teh kmetov še vedno igra ulogo Robinsona, ker ima vsaj košček sveta, na katerem bi vsaj lahko čakal smrti v miru, in kjer bi ga nihče ne mogel preganjati od vrat. Zastonj! Čakal bo toliko časa v mestu in prevzemal delo drugim, dokler ne bo prišel ob zemljo in dom. Kako privlačen se mora zdeti takemu človeku položaj ubogega, mirnega in pohlevnega Petka, ki čaka in zna čakati še leta in leta na prosperiteto, ki se menda sladko smeje tam — za oglom — “just around the corner”! . . .

Ti, ki imaš kje za rjuhu sveta, zakaj ne greš nazaj na svojo zemljo in pomagaš bratu trpinu, delavcu Petku, rešiti njegovo delavsko vprašanje? Morebiti ni tvoj svet dosti bolj privlačen kot Robinsonov otok, — obljublja ti pa kruh, življenje, zdravje, kolikor toliko samostojnosti in zadovoljstva. Časi so resni in skrajni čas je, da premisliva oba, ti in jaz, kako bova rešila vprašanje depresije vsak zase. Pomagaj si sam in Bog ti pomore!

M a r i e P r i s l a n d .

vražniki, ki bi napadli deželo in hoteli državljanom vzeti svobodo, — ter pred krivico in krivičnim ravnanjem od strani sosedov.

Katerih sredstev se mora demokracija posluževati pri obrambi svojih državljanov? — Poskrbeti jim mora sredstva za oskrbo v bolezni in za omejitve razširjanja bolezni — čuvanje za preprečenje zločinov, — varstvo pred osebami, ki prelamljajo postave, — sredstva da se zabranjujejo požari, — armado in mornarico v obrambo državljanov, — postave, ki se zabranjujejo goljufije in krivice, — varuhe ali uradnike, da se postave izpolnjujejo.

Zakaj smatra vlada za potrebno, da se vse to vrši? — Zato da bi njeni državljanji varno in srečno živelji, in da bi zagotovila pravičnost vsem, ki so pod postavo.

Ali je dolžnost vsakega vladi pomagati preskrbeti stvari, ki so potrebne za občni blagor? — Da, kajti vsakdo ima koristi od teh stvari, katere vlada preskrbi.

Ali je tudi verska dolžnost, da vsakdo storii svoj del pri vzdrževanju vlade? — Da; kajti pravičnost zahteva, da smo pripravljeni nositi svoj del bremena za koristi katere prejemamo.

Kaj se zahteva za pravo demokracijo? — V demokraciji mora biti vsakdo pripravljen izvršiti svoj pravični delež dela za obrambo življenja, slobode in latnine vseh.

LJUDSKE PRAVICE.

Kako so v naši državi pravice državljanom zagotovljene? — Zagotovljene so jim po naši ustavi.

Ali se smejo kedaj skleniti postave, ki bi vzele državljanom te pravice? — Ne, ker bi bil vsak poskus vzeti državljanom pravice, kršenje ustave, ki je podlaga vseh naših postav.

Katere so pravice, ki se smatrajo za svete v Ameriki? — To so: Pravica prostega govora, verske svobode, svobode pred hišno preiskavo, varstvo življenja in premoženja, varstvo zaporov radi dolgov, voliti in voljen biti v uradne službe.

Ali so te pravice zagotovljene vsakemu, ki živi v Ameriki? — Te pravice so izvzemši pravice voliti in imeti uradne službe, zagotovljene vsakemu, ki živi v Ameriki.

Kdo ima pravico voliti in voljen biti? — Vsak državljan, kateremu postava daje to pravico.

Kaj je pravica svobodnega govora? — Pravica vsakega človeka da sme povedati ali zapisati svoje misli. Ta pravica je zagotovljena vsakemu človeku po ustavi Združenih Držav in po ustavah posameznih držav Unije.

Ali ta pravica varuje človeka v vsaki izjavi, kakoršno bi naredil? — Ne; ne varuje človeka kadar kaj pove, kar bi kršilo pravice koga drugega.

Ali je kdaj potreba omejiti pravico prostega govora? — Včasih, za časa vojne je potreba omejiti svobodo govora radi javne varnosti.

Ali vlada omeji pravico govora tudi v drugih časih? — Da; svoboda govora se odvzame včasih tudi onim, ki oznanjajo nasilno zrušitev vlade.

Kaj je verska svoboda? — Verska svoboda je pravica, po kateri je človek prost, da izvršuje vero, kakoršno si sam izbere.

Ali je v Ameriki kdo primoran prispevati za kako vero proti svoji volji? — Ne, ker se po naših postavah nikogar ne more siliti, da bi hodil v cerkev k službi božji, ali da bi podpiral vero, katero si ni sam izbral.

Zakaj se Amerikanci tako krepko oklepajo pravice za versko svobodo? — Zato, ker je bilo več naših kolonij ustanovljenih od ljudi, ki so pribeljali sem pred verskim preganjanjem v stari domovini.

Ali so bile te kolonije ustanovljene od enega ljudstva in ene vere? — Ne. Katoliki in protestantje so ustanavljali kolonije v Ameriki, in ljudje vseh verskih izpovedanj so vedno našli pribeljališče v naši deželi.

Kdo je zagotovil prvo varščino verske svobode? — Lord Baltimore, katoliški lastnik Marylenda.

Ako sumim soseda da mi je kaj ukral, ali imam pravico sama preiskati njegovo hišo? — Ne; v tujo hišo ne smem iti iskat svoje lastnine, razen ako imam preiskovalno dovoljenje (search warrant).

Kaj je preiskovalno dovoljenje? — Preiskovalno dovoljenje je listina izdana od sodišča, ki po oblasti uradnika, da preišče hišo drugega za ukrazenim blagom.

Zakaj lahko odrečemo tudi uradnikom postave preiskavo hiše brez preiskovalnega dovoljenja? — Zato, ker nam je svoboda pred hišno preiskavo zajamčena po ustavi.

Ali se lahko komu vzame premoženje za občno uporabo? — Da, vlada lahko vzame premoženje vsakomur, ako je tako potrebno za občno uporabo, vendar lahko storii to samo, ako mu plača pravično ceno zanj.

Ali more kdo v Ameriki biti zaprt v ječi na zahtevo koga drugega, ali na podlagi sumničenja policijskih uradnikov? — Ne, v Ameriki ima vsakdo zagotovljeno svobodo pred zaporem, izvzemši po pravični sodni obravnavi.

Ako je kdo aretiran, kakšne pravice ima? — Vsakdo, ki je aretiran, ima pravico zahtevati preiskavo, in imeti lastnega zagovornika in priče.

Katere druge pravice ima še? — Kdor je aretiran ima pravico zahtevati, da se ga izpusti do obravnave, ako položi varščino, izvzemši v zelo resnih zločinih, aki so močni dokazi proti njemu. Ima tudi pravico do priziva na višje sodišče.

Pod katerimi pogoji je lahko kdo zaprt radi dolga? — Radi dolga more biti zaprt kdo le tedaj, če je izvršil goljufijo.

Zakaj je varen človek pred zaporom radi dolgov, aki jih vsled nesreče ne more plačevati? — Zato, ker je to pravica, ki varuje ljudstvo pred zaporom brez lastne krivide.

Kaj bi bila posledica, ako bi bil kdo poslan v zapor radi dolga? — Ako bi bil kdo poslan v ječo radi neplačanega dolga, bi ne mogel zaslužiti denarja, ter bi tako nikdar ne mogel vrniti svojega dolga.

Katere pravice imajo volivci v demokraciji? — Pravico imajo izvoliti svoje lastne uradnike vlade in pomagati pri odločevanju, kako se naj vladni posli izvršujejo.

Kdo ima lahko kako uradno službo? — Vsak državljan, aki ga večina volivcev izbere za svojega zastopnika.

Zakaj imajo volivci dolžnost voliti? — Ker ima vsak državljan korist od vlade, in s tem da voli razumno, vrši svoj delež, da nosi skupna breme in skupne odgovornosti.

(Pride še.)

URADNA POROČILA

Važno naznanilo duhovnega nadzornika.

Priloženo pojasnilo mora biti prebrano na prvi seji vsake podružnice S. Ž. Z. v Ameriki.

Kot vidim, je dopisovanje z uradnicami posameznih podružnic brez pomena. Še vedno prihajajo, in vedno bolj pogosto, vprašanja, kakšne ženske se sme sprejemati v S. Ž. Z. Preberite pravila, potrjena na zadnji konvenciji S. Ž. Z. v Sheboyganu, Wis., pa boste vsi na jasnem. Pod poglavjem: Članstvo in podružnice, Člen III. se bere dobesedno takole: V Slovensko Žensko Zvezo se prejemajo žene in dekleta jugoslovanske narodnosti, ki so praktične katoličanke, lepega moralnega vedenja in pri dobrem zdravju. Biti morajo 15 let in ne več kot 55 let stare.

Ne bom razlagal pomena posameznih besedi, ker je pravilo tako jasno, da ne potrebuje nobene razlage. Za danes naj velja sledeče pravilo, ki se mora strogo upoštevati pri vseh podružnicah brez izjeme. Ženske, ki so poročene "na kortu" ali civilno, se sploh ne smejo vsprejemati v S. Ž. Z. pod nobenim pogojem. V slučaju, da se je vsprejelo kako tako članico pomotoma ali pa namenoma v kako podružnico, se ji mora naznaniti, da naj sama izstopi takoj iz S. Ž. Z. V slučaju, da se je katera članica poročila civilno po vstopu v Zvezo, velja zanje ravno isto pravilo. Ženske, ki niso dale svojih otrok krstiti ali pa pokopati svojcev po

katoliškem obredu, ne spadajo v S. Ž. Z. Zveza je katoliška in zahteva od vsake članice brez izjeme, da je praktična katoličanka. Kdor ne spolnjuje šestero cerkvenih zapovedi ni praktičen katoličan, in vsaki taki osebi mora biti vstop v katoliško organizacijo zaprt. Isto pravilo velja glede moralnega vedenja članic. Ženska, o kateri se ve, da ne živi moralnega življenja, se ne sme vsprejeti v Zvezo. V slučaju, da se jo je vsprejelo proti pravilom, in se ji dokaže da ne živi kot se spodobi kristjanom, se ji mora naznaniti da izstopi sama, in če ne stori tega, se jo mora suspendirati.

Na sejah ne sme biti nobenega prerekanja glede izpolnovanja verskih dolžnosti. Cerkvene zapovedi so tako jasne, da jih lahko vsak otrok razume. V slučaju nesporazuma ima odločilno besedo krajevni župnik, ki je po ukrepu konvencije duhovni vodja podružnice. Oseba, ki se noče uklanjati ukrepu konvencije in ne upošteva svojega duhovnega vodje, se sploh ne more smatrati za dobro članico podružnice, in prej ko odstopi tem večjo uslugo bo storila S. Ž. Z. Če ne odstopi svojevoljno, mora podružnica postopati z njo po pravilih in jo suspendirati.

Želim vsem uradnicam in članicam veselo Alelujo.

Rev. Anton Schiffrer.

Pismo glavne predsednice.

Začelo se je menda lansko leto enkrat, ko sem jako zgodovljna odložila Zarjo in rekla: Ta je pa najbolj fajn izmed vseh. — Ko sem prečitala zadnjo marčevno številko, sem zopet vzliknila: Ta ga pa najbolj pihne, — pa sem se hitro spomnila, da iste besede ponavljam že mesec za mesecem eno celo leto.

Naš list nam nudi raznovrstno berilo, zato je zanimiv. Za vzgojne članke poskrbi č. g. Schiffrer; novice, ki se našajajo na žensko gibanje, naj bo že v Ameriki ali po širnem svetu, zvemo iz "Ženskega sveta" in "Razno". V zadnji številki se je celo Mr. A. Grdina, naš najbolj zasluzni rojak, opogumil in prišel v ženski tabor, ter na zanimiv način opisal narodno in versko zavednost slovenske žene v domovini. Zanimivi so tudi članki sestre Stariba o postrežbi bolnikov. Tako nam vsem ugajajo redna obširna poročila sestre gl. tajnice. Za ostalo čtivo pa poskrbijo naše vrle članice, ki pišejo kot bi rož'ce sadil. V teh dopisih ne boste našli suhodarnih uradnih poročil, ampak vsaka dopisovalka zna svoja poročila in novice zaviti in zaokrožiti tako, da jih je veselje citati. Da, včasih kateri celo na pesniško žilco udari. Nobeden dopis ni enak drugemu, vsak je enota za sebe, kar je tako imenitno; iz vsakega dopisa veje zanimanje in ljubezen do domače podružnice ali organizacije, izražena na kak drug način. Človek se kar ogreje ob takem čitanju, pa će bi bil že napol zmrznen. Ali sedaj veste, zakaj vedno ponavljam: Čitajte Zarjo! — Da se od gorečnosti drugih ogretejte še ve.

Ko berem, da so na West Allis v enem mesecu nabrali 26 novih članic, me "firbec" prijema, da bi šla pogledat, kako se ta coprnija napravi. Naša domača podružnica bi namreč še lahko spravila kakih 50 novih članic pod svoj krov, pa ne znamo tako agitirati v Sheboyganu, da bi jih kar na enkrat

26 doobile. Namenila sem se, da West Allis o prilikah presenetim, in se naučim, kako se mora postopati, da se toliko novih članic dobi v samo enem mesecu. Ako mi bodo dale kak recept, ga bom takoj objavila.

Povabila bi se tudi v San Francisco na banket, do kobijo tam sto članic, ako bi mi Lindbergh posodil zrakoplov, ali pa, ce bi se ta podružnica "premučala" v Wisconsin, ali vsaj v Illinois. — Rada bi posetila tudi podružnico v West Parku, ker me skrbi, kaj neki bodo imele za pokusit na prihodnjih sejih. Če bo kaj sličnega kot je šibilo mize pri mojem obisku, bo že okusno.

Popolnoma se strinjam s Mrs. Starz iz Ely, ki je poslala tako lep angleški članek, v katerem priporoča, da bi se ustavil nekak slovenski dan v Ameriki. Prav imenitna ideja, o kateri se bo dalo še razpravljati, in upam, da pride tudi do uresničenja. — Pozdravljamo novo sotrudnico v angleškem delu, Miss Koren iz Milwaukee, ki se je zadnje čase začela oglašati. Tudi "Štefka" iz West Allis se prav dobro postavi s svojim radijem. Miss Pluth iz zlate Kalifornije je pa že naša stará znanka, ki bo gotovo še zanaprej ostala stalna dopisovateljka.

Kar se tiče proslave Materinskega dne, se pridružujem sestri urednici, ter podpiram njene nasvete. Kot članice ženske organizacije je naša posebna dolžnost, da ta dan najlepše proslavimo, in to pri vseh podružnicah. Kjer je mogoče, priporočam, da bi program imele v rokah dekleta, aka ne vsega pa vsaj nekaj. To bi dalo proslavi večji pomen. Tu naj tudi pride v poštev članek Mr. Grdina o narodnih nošah. Najbolj zanimiva slika izmed vseh, ki jih je pokazal Mr. Grdina, je bila zame skupina žen v narodni noši. Nikakor se nisem mogla načuditi lepim avbam in še lepšim pečam. Kako lepo bi bilo, ko bi si naša organizacija osvojila

la misel, da bi pri vsaki podružnici imele vsaj nekaj članic, ki bi lahko ob prilikah nastopile v narodnih nošah. Kako prisrčno bi bilo na Materin dan, ko bi mlada dekleta, oblečena v narodno nošo, zapela par lepih slovenskih pesnic svojim mainicam v pozdrav. To bi pač bilo veliko zadoščenje materam in ponos za dekleta. Poskusite!

Končno se ne morem premagati, da malo ne pokrtačim sestre tajnice-urednice. Ali ste videli, kaj je napisala? — Zehalo se ji bo, ako bo samo pet tisoč številk Zarje pošljala po končani kampanji. Vem, da bi nam vsem bilo ustrezeno, in še neizrečeno zadovoljne bi bile, ako bi nas sedajna kampanja privedla do pet tisoč članic; Mrs. Račič se bo pa zehalo, če ne bo več. — Slišite sestre, ali bi se ne dalo te ženske malo "posikati"? Dajmo ji napraviti toliko dela s to kampanjo, da se ji bo res zehalo od ponočnega dela, katerega vsled obilice ne bo mogla po dnevi dokončati. Tako tudi najbrž bo. To bi se ji prav šikalo, da bo drugič vedela ženske na korajžo klicati! Kaj pravite na to ve?

* * *

Žal mi je, da moram napisati naslednje vrstice, pa sem primorana. Zadnje čase mi namreč prihaja toliko pritožb, da komaj sproti čitam. Vse pa so po navadi osebne vsebine, in včasih niso vredne, da bi človek jezik obrnil. Ako se dve skregata, bi vendar ne bilo treba meni tožiti, saj jaz nisem kak mirovni sodnik. Prosim toraj članice,

Izobraževalni klubi.

V tem letu od 22. februarja do 26. novembra proslavlja celi Amerika 200 letnico rojstva prvega predsednika Zedinjenih držav, George-a Washington.

Iz mesta Washington, D. C. so pozvali vse podporne in kulturne organizacije, da sodelujejo — da bo proslava čim lepše uspela — s tem, da prirejajo vsakovrstne patriotske programe na društvenih sejah ali ob gotovih prilikah.

Enako obvestilo je prejela tudi naša Zveza, zato apeliram na vse podružnice, da bi na svoji prihodnji seji sklenile imeti kak patriotski program med tem časom, to je vsaj enkrat do 26. novembra. Pri vsaki podružnici imate kaj mladine in v prvi vrsti zaradi te je vaša dolžnost, da pokažete svoje zanimanje v tem oziru.

Vse javne čitalnice imajo polne zaloge knjig in spisov pripravljenih posebej za to proslavljanje. Poslužite se jih!

Meseca maja je pa zopet čas za Materinske proslave. Nobena podružnica naj ne prezre tega.

V marčevi izdaji je glavna tajnica na zadnji strani podala več sugestij za materinske programe. Izberite si kar je ravno najbolj primereno za vašo podružnico. Nadaljnje ideje za te proslave lahko dobite v knjigah in revijah.

Ko prebiram poročila raznih podružnic se kar razvese-

naj vzamejo na znanje mojo prošnjo, ter mi zanaprej ne tožijo vsake malenkosti. Le kadar se jim godi krivica od strani podružnice ali od strani organizacije, takrat naj se pritožijo, in *zanaprej se bom le na take pritožbe ozirala, in na nobene druge.* — V slučaju, da se pa kaka uradnica pritožuje in se zadeva tiče podružnice, pa prosim, da naj bo taka pritožba uradna, to se pravi, podpisana od vsaj *treh odbornic.* Na pritožbe, ki pridejo od posameznih uradnic, tičejo se pa *cele* podružnice, se nikakor ne morem ozirati. Zanaprej bom upoštevala le *uradne* pritožbe. Prosim, da se vzame to na znanje.

Apeliram tudi na članice, da bi se privadile bolj kratke in jedrnate pisave, kadar tožijo svoje težkoče. Nič novega namreč ni, da prejemem pismo, ki je po deset, dvajset, da, celo šest in trideset strani dolgo. Taka pisma so mučna; predno pridev do konca, pozabim, kaj sem čitala v začetku, in moram zopet od kraja začeti.

Pozdravljeni!

Marie Prisland.

lim ako čitam količaj ustanovitvi izobraževalnih klubov ali sličnih odsekov in posebno ako omenjate o kakih predstavah, ki so jih ti odseki priredili.

Velikokrat premišljujem, zakaj ne prevladuje splošno zanimanje pri podružnicah za ustanovitev klubov ali odsekov, ko je vendar jasno bilo že raztolmačeno, da so absolutno potrebni, ako hočemo doseči svoj cilj. Saj je vendar glavni namen naše Zvezе širiti izobrazbo in kulturo med svojimi članicami, in gotovo je, da le potom kluba ali odseka se more kaj enakega doseči.

Razloženo je bilo že večkrat v prejšnjih člankih, na kakšen način lahko začnete, in ako se niste strinjale z dotednimi podatki, imate mogoče same boljše ideje, kako je treba začeti.

Na razpolago sem vam vsak čas. Pišite ali pridite osebno do mene, ako ste v bližini; pripravljena sem vam podati še posebna navodila. Po svoji najboljši moči vam želim pomagati; kaj več vam skoro ne morem obljuditi.

Le v skupnem zanimanju in sodelovanju bo napredek izobraževalnih klubov.

Prejmite najlepše pozdrave!

Albina Novak.

Naj tudi omenim, da je članicam znana Baragova Zveza ravnikar izdala knjigo o rojaku škofu Frideriku Baragu, pod naslovom "Apostol Čipevancev", to je indijanskega rodu, ki ga je misjonar in škof Baraga spreobrnil h katoliški veri. Knjiga je spisana v angleščini in je pred vsemi namenjena Amerikancem in naši mladini, in je z nobeno besedo ne moremo dovolj priporočati. Marsikatera naših starejših članic jo bo zmožna sama čitati in razumeti, če pa že tega ne, pa jo naj naroči za svoje otroke; lepšega in bolj primernega daru jim ne more dati. Lepo opremljena in ilustrirana knjiga, ki jo je spisal na podlagi skrbnega in vestnega raziskavanja naš rojak iz Chicage, (da, njegova soproga je tudi naša članica) stane s poštnino vred samo 75c in se naroči pri Ameriškem Slovencu, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. — Naš duhovni nadzornik je spisal lepo oceno te knjige v angleškem delu te številke, na kar vse še posebej opozarjam. Tudi moja iskrena želja je, naj naše članice poskrbjijo, da pride ta knjiga v vse slovenske domove v Ameriki. Zdi se mi, da bo-

Razna obvestila gl. tajnice-urednice.

Ker nam je za proslavo Materinskega dne, kakor tudi za druge podobne prireditve predvsem potrebno, da imamo nekaj primernega vzeti v roke, sem poskrbel, — kakor sem poročala že v zadnjji Zarji v angleškem delu, — da dobi vsaka članica, ki piše na naslov "Zarje", besedilo in note za petje in piano za sledeče tri pesnice: Kje je moj mili dom, — Iz stolpa sem mi zvon doni, — Slovenka sem, tako je mati djala. Zadostuje, da priloži pismu znamko za 2c dokler je še kaj zaloge. V današnji številki Zarje pa priobčujemo dva kupleta, "Beraček" in "Urna Nežika", da boste imele tudi nekaj šaljivega na razpolago. Tudi za ta dva kupleta dobite note na uredništvu Zarje, vendar za vsak kupplet je treba priložiti znamke v vrednosti 10c za kopijo.

Nadalje prosim, da mi takoj sporočite, katera slovenska naselbina ima svojo knjižnico, toraj, če je že podružnica nima, da jo ima vsaj naselbina. Uprava Dravske Banovine v Ljubljani naznanja, da nam pošilja primerno darilo za našo knjižnico. Več o tem, ko dobim odgovore.

do starejše članice zmožne več storiti v tem oziru, kakor mladina sama, ker tej v sedanjih časih največkrat primanjkuje če že ne dobre volje, pa vsaj vsakih gmotnih sredstev.

Prosim sestre, bodite tako dobre in mi pošiljajte dopise kakor tudi mesečna poročila pravočasno. Za dopis, ki ga prejem kasneje kakor 15. dan v mesecu, vam ne morem jamčiti, da bo priobčen v prihodnji Zarji, pa naj bi bil še tako lep in koristen. Napravite si pravilo, da odpošljete dopise 10. dan v mesecu, mesečna poročila pa 20. dan v mesecu, pa bo vedno na vse strani prav; če prej, je še boljše. Ako hočemo imeti red in uspešnost, druge poti ni. Zato so tiste podružnice na najboljšem, kjer jim je mogoče imeti seje priveden v mesecu.

Kljub vsemu opominjanju je bilo v februarju število suspendiranih še vedno precej veliko. Imen zaenkrat še ne priobčujem, ker . . . no, ker je ravno Velika noč. Če bi bila vsaka na en ali drug način poskrbela, da ne bi bila suspendirana an en ali drug način poskrbela, da ne bi bila suspendirana. Nekatere morda ne morejo brati drobnega tiska ali pa ne opazijo vsega, druge morda že ne razumejo zadosti slo-

venštine, zato prosim lokalne tajnice, naj poskrbijo, da bo vsaka članica obveščena o tem, da bo njeno ime priobčeno v Zarji na listi suspendiranih, če jo mora njeni tajnici enkrat na gl. urad poročati kot tako. Suspendiranje pri naši organizaciji sploh nima smisla in prosim, dajmo se vse skupaj zavzeti, da čim prej popolnoma prenehajo.

Kampanja se lepo razvija. Škoda, da to pot nimam prostora vam kaj več o tem poročati. Prihodnji mesec izide v Zarji natančnejše poročilo, ki bo kazalo, koliko novih bo šlo na kredit vsake podružnice in vsake posamezne agitatorke od začetka kampanje do konca marca. V "Am. Slovencu" bo morda prilika sproti navesti najnovejša tozadovna poročila. Ne pozabite mladine!

Odbor podr. št. 19 v Evelethu prosi, če more kdo kaj ponagati s kakim denarnim prispevkom njihovi onemogli članici Mary Hrovat. Naj pošlje tajnici te podružnice (glej imenik). Prvič je podružnica sama nekoliko pomagala, sedaj pa ne more več.

Vsem skupaj želim vesele velikonočne praznike!
Josephine Račič.

NOVE ČLANICE V MESECU FEBRUARJU

Podr.	Ime nove članice:	Ime agitatorice:	Podr.	Ime nove članice:	Ime agitatorice:
2	Jennie Beribak	Mary Kobal	23	Elizabeth Janezich	Josephine Bolka
	Mary Fabian	Mary Kremesec		Frances Zitnik	Mary Kocjan
	Agnes Bencan	Frances Vrecek		Frances Koprivnik	" "
6	Jennie Troha	Frances Osaben		Angela Kalan	Mary Lobe
	Rose Zupec	" "		Margaret Klun	Mary Rus
		in F. Zupec		Agatha Marolt	Mary Skalar
8	Catherine Husic	Dorothea Dermes		Frances Perushek	" "
	Anna Matan	" "		Josephine Kastelec	Ivana Segal
12	Antonia Gradisnik	Mary Schimenz	24	Mary Gatchnik	Mrs. J. Sever
	Mary Borich	Mary Benchich		Anni Grahek	
	Margaret Perusick	" "		Josephine Horzen	Mary Strukelj
	Anna Redovich	" "		Maria Pocevasek	Mary Grgovic
	Mary Zogan	" "	25	Margaret Pirc	
15	Mary Vádakovich	Anna Grozdanic		Annie Klopcic	Louise Klopcic
	Mary Blatinik	Apolonija Kic		Mary Iljas	" "
	Frances Cvitko	" "		Caroline Mramor	Agnes Lauric
17	Rose Bewitz	Louise Bitanz		Mary Mozic	Frances Mezic
	Mary Bojantz	" "		Veronica Mismas	" "
	Katherine Horvath	" "		Agnes Zupancich	Jennie Vidergar
	Theresa Kerhin	" "		Molly Gasparac	Sophie Zgonec
	Louis Kralj	" "		Frances Zakrajsek	" "
	Anna Skasa	" "	32	Angela Mozek	
	Johanna Skok	" "		Mary Struna	Mrs. Prostor
	Mary Erman	Jennie Juzina		Anna Pavlovic	Mary Sintich
	Anna Godec	" "	38	Martha Bradovich	Johanna Dolinar
	Anna Majdak	" "		Margaret Rebrovich	" "
	Agnes Maydak, Miss	" "		Jennie Svigel	
	Angeline Kastelic	" "		Antonia Bacich	Anna Knezovich
	Angela Kastelic	" "		Rose Stanich	Annie Trdan
	Anna Matjasich	" "		Mary Stanich	" "
	Josefa Repush	" "		Katherine Pleshe	" "
	Helen Ivancic	Sophia Moze		Mary Pechovnik	" "
	Anna Kostanjevec	" "		Frances Lesnak	" "
	Mary Maci	" "	40	Frances Dougan	Frances Tomazic
	Anna Potocic	Antonia Kozmut		Mary Per	Margaret Poznic
	Johanna Cerar	Nellie Tratar	41	Anna J. Vidensek	" "
	Dorothy Pesyak	" "		Mary Segal	Mary Raddell
	Agatha Zevnik	" "		Jennie Stimac	" "
	Catherine Horvath, Miss	Miss J. Schlosser		Mary Sajovec	Anna Somrak
	Helen Moze, Miss	" "		Frances Becay	Mary Zibert
	Angeline Mance	Mary Soricic		Frances Becay, Mrs.	" "
	Margaret Janus	" "	46	Mary Lousha, Miss	Mrs. Mary Lousha
18	Mary Ahej	J. Welikanje		Mary Kastelec	Caroline Mausar
	Mary Knauš	" "	47		
	Frances Polc	" "			
20	Amalia Legan	Clara Bleass			
	Johanna Rogelj	Anna Rogelj			

DOPIS

Podružnica št. 1, Sheboygan, Wis. — Starata teta štoklja se je oglašila pri naši članici Josephini Kovačič ter ji pustila krepkega sinčka, ki je v veliko veselje mladi materi in očetu. — Tako je napravila dolgo rajzo v Rim tudi naša prejšnja predsednica Kristina Rupnik. Nazaj je prinesla sinčka. Človek bi pričakoval, da bi za Zvezo tako vneta članica, kot je Kristina, naročila deklico, ki bi bila lahko enkrat članica naše podružnice, pa ne! Sami fanti so povsod, kar slabo izgleda za žensko organizacijo.

Na seji meseca februarja smo se dobro imele. Naš odbor, ki ima v roki programe na sejah, se je potrudil in nam pridelal prav lepo zabavo. Sestra Ana Podbregar je povedala nekaj dogodljajev iz svojega mladega življenja; sestri Mohar in Finst sta nam pa postregli z okusnimi sendviči, ter nas razveselili s pristno slovensko pesmico in godbo.

Za drugo sejo imamo zopet nekaj novega, kar pa je tajnost. Nekatere članice tako skrbi, da zahtevajo sejo kar v sredi meseca, ker težko čakajo. Pa ne bo nič. Druga seja bo 5. aprila, in vabljene ste vse.

Naša brhka dekleta so se zavzela in obljudila prevzeti program za Materinski dan v svoje roke, kar je tako lepo. Želimo jim največ uspeha. — M. P.

Št. 2, Chicago, Ill. — Na vsaki seji sprejmeno več novih, čeravno se še ne moremo postaviti s takim prirastkom kakor na pr. West Allis zadnjii mesec. Tudi na seje članice rade hodijo, najbrž zato, ker je Cerkvena dvorana od Božiča sem tako lično prenovljena.

Že dolgo časa naša podružnica ni oskrbela nobene javne prireditve in blagajna je pologoma prišla tako nizko, da se vsak mesec le z največjo težavo pokrije na gl. uradu naš assessment. Nasavratarica Mrs. Mary Mladich že ni hotela več sedeti pri vratih, češ, saj ni kaj stražiti. Zato so članice sklenile, da priredijo domačo veselico in ples v nedeljo 10. aprila ob pol osmilih zvečer v Solski dvorani. Vstopnice so po 25c. Vsi prijatelji in prijateljice so povabljeni. Ker nismo imele od nikoder vzeti denarja za vse potrebno pri tej veselici, so se članice kar ena za drugo začele priglaševati: Jaz bom spekla potico — Jaz tudi — Jaz tudi — Jaz pa krofe — Jaz pa kek — Jaz tudi — Jaz bom preskrbelo kavo — Jaz pa šunko — in tako naprej. Kakor je torej podružnica uboga ravno sedaj, vidite, da na zabavi ne bo nič manjkalo; navdušene članice bodo vse potrebno preskrbele same. Dajmo tudi poskrbeti, da bo kar največ vstopnic razpečanih pred dnevom veselice, da ne bo zopet celo leto visel nad našo glavo Damoklejev meč, ki je v našem slučaju skrajna siromaščina naše blagajne. Kako naj o primernih prilikah razveselimo ali presenetimo eno ali druge članice, kako naj pomagamo na raznih mestih, kjer bi rade pomagale, kako naj upamo, da bi se mogla podružnica primerno izkazati ko bi se kaj nepričakovane prijetilo, kako naj katero čla-

nico založimo, ko je vsak mesec vse kar naberemo treba izročiti na gl. urad! Če se nameravana veselica dobro obnese, bomo rešene vsaj najhujših zadreg, — od vsake posamezne članice pa je odvisno, kako se bo veselica obnesla. Prekmurske Slovenke v naši naselbini so se tudi začele zanimati za SZZ. in upamo, da bodo tiste izmed njih, ki so že sedaj postale naše članice, same poskrbeli, da pripeljejo tudi vse ostale iz njihovega kraja v našo podružnico. Da bi nas bilo le že enkrat sto članic. Kar hitro se bo to zgodilo, nas bo kmalu tudi dvesto in tristo. — Tajnica.

Št. 3, Pueblo, Colo. — Dne 24. januarja smo obhajale petletnico naše podružnice. K temu nas je privedlo največ to, ker smo čitale v Zarji, da so druge prvotne podružnice storile isto. Me smo priredile maškeradno veselico s plesom. Udeležba je bila precej velika; članice naše podružnice so se priredile večinoma vse udeležile, in mnogo izmed njih je prav pridno prodajalo tikete. Ti so bili samo po 25c, pa smo vendar napravile \$69.25 čistega. Hvala vam, marljive članice. — Mrs. Meglen in Mrs. Verbich sta v slovenski narodni noši predstavljalni našo podružnico. Nosili sta lep venec z velikim napisom: Bodij po zdravljenju SZZ! Odniesli sta prvo nagrado. Drugo nagrado je dobila maska, ki je predstavljala moža debeluha. Bil je precej visok, pa še veliko bolj širok. Videti je bilo, da mora tehtati najmanj 700 funtov. Seveda je bilo obilo smeha. Hvala toraj članicam in drugim, ki ste nas lepo zabavali na omenjeni večer.

Sedaj ko smo lepo skupaj delovali za uspešno prireditve, pa tudi ne pozabimo, da ima naša podružnica lepo priložnost za najboljše nagrade v sedanjih kampanjih, če se le količkaj potrdi. Poglejmo no, kako se po drugih naselbinah trudijo, da povečajo svoje podružnice.

Brala sem zanimive kontestne članke v Zarji. Bilo jih je res veselje čitati. Ali ni lepo, da smo tudi me Slovenke učakale, da imamo enkrat tudi me svobodno besedo, in povemo, kaj čutimo, in da vsaka ne govorimo le same sebi, temveč veliki množici somišljenk po celi Ameriki. Sedaj šele uvidimo, kako potrebna nam je bila SZZ. Ne pozabimo žene, ki nam je vsem odprla pot, to je Mrs. Prisland. Bodimo pogumne, marljive in složne članice, ker s tem bomo najbolj razveselile našo organizatorico in predsednico. Ta žena zasluži, da ji vsaka članica za pirhe daruje eno sv. obhajilo, in bolj vzvišenega daru ji pač ne moremo nakloniti. — Pozdrav in veselje velikonočne praznike vsem. — Margaret Kozjan, tajnica.

Št. 4, Oregon City, Ore. — Komaj je minila veselica, ki jo je priredila naša podružnica, smo bile že povabljeni na maškeradno veselico, ki jo je priredila podr. št. 45 v Portlandu, Ore. Seveda smo se odzvale, ker so bile tudi one nas posetile.

Pust, in česa si te prešmentane zenske ne izmislijo. Imele smo sejo kakor po navadi, in precej težko je kaj ukreniti ali prikriti, da ne bi predsednica nč vedela o tem, pa te prešmentane ženske so se kar z očmi zmenile, me prav spretno premotile, ob istem času pa mi pripravile kar dve "surprise parties", eno za 58. rojstni dan, drugo pa za 25 letnico poroke. Kako so izvohale, kúaj sem bila poročena, mi je uganka; menita ja niso šle vprašati č. g. Luko Klopčiča na Calumet, Michigan, kjer so naju poročili v slovenski cerkvi sv. Jožefa; od tam pa ni nobenega človeka tukaj, ki bi jim bil lahko povedal.

Naj že bo kakor hoče, presenetile so naju, da bi bila kmalu iz kože skočila, in ravno tako tudi moj mož. Ko smo enkrat prižgali luči, nekdo potrka na vrata. Odprem in zagledam sestro tajnico, za njo pa cel regiment drugih, in vsak nekaj nese; nato pa še muzikant zaigra podoknico. Kaj takega v celem svojem življenju še nisem doživel. Dve veliki mizi so naložili samih najbojših jedil, kot jih le Slovenke znajo pripraviti, pa tudi na Noetovo olje niso pozabili; tretja miza pa je bila polna daril.

Drage sestre, v veliko skrb ste me pripravile, ker za vse to se vam ne morem nikoli oddolžiti, pa naj tudi živim še 25 let, kakor ste mi želele. Naj vam Bog vsem skupaj obilo poplača. Naj se najprej zahvalim vsem sestram pri podružnici št. 4 za prelep dar, srebrno namizno orodje. Njihove pozdravne besede so se glasile: "SZZ, št. 4 Vaju pozdravlja pred vsem kot srebrna jubilanta zakonskega življenja! — Draga naša sestra, Mrs. Plantan, zaslidle smo veliki zvonček, ki je potrkal 25krat, nato pa še 58krat. Mislite smo si, da mora to pomeniti srebrno obletnico poroke in parožnici dan. Vse Vama iz srca častitamo želimo še mnoga leta zdravja in da bi skupaj praznovale tudi zlati jubilej, Bog daj! Prosimo, vzemite to malo darilo." S temi besedami so mi izročile srebrni set, nato pa še lep in dragocen srebrni šopek in "birthday cake". Šopek in torto je poklonila sestra Johanna Herbst.

Cenjene sestre, naj se tudi tukaj zahvalim vsem. Hvala tudi Mr. in Mrs. Moras in družini za lepo darijo. Enako Mr. in Mrs. Terenshek, Mrs. Luzar, Mrs. Polajnar in družini, Mr. in Mrs. Koblar in družini, Mr. in Mrs. Petrich, Mrs. A. Brezar, Mr. in Mrs. Papež in družini, Mrs. M. Gerkman in Miss Gerkman, Mrs. Paulinaš in družini, Mr. in Mrs. Geo. Herbst Sr. in družini, Mr. in Mrs. Geo. Herbst Jr. in Mrs. Josephine Mestek. Če smo koga po nesreči izpustili, naj ne zameri. — V imenu mojega soproga, kakor tudi sinov Anton. Joe, Louis, Henry, Stanley, in hčerk Mary in Gloria — Mary Plantan.

Št. 5, Indianapolis, Ind. — Seja dne 6. marca je bila zelo dobro obiskana. Pristopilo je tudi osem novih članic, tem pa še nismo končale. Članice, prosim, potrudite se tudi na prihodnjo sejo, 4. aprila, pa vsaka naj pripelje po ene

novo seboj, saj ima vsaka ali prijatelji co, ali sestro, ali hčerko, ki bi bila lahko dobra članica. Posnemajte Mr. Rose Glažar, ki je pripeljala k Zvezzi svojo komaj 15 let staro hčerko Rose Glažar Jr.; ta je sedaj naša najmlajša članica. Na seji smo sklenile, da priredimo piknik 12. julija, toda več o tem kasneje.

Slovenska dekleta in žene,
ki niste še naše članice,
nedeljo prvo v mesecu
na seji se vpisite!

Naj tajnica in urednica
še mnogo dela z nami ima:
Novih članic ji pošljimo
vsakega petindvajsetega!

J. Barbarič, tajnica.

Št. 6, Barberton, Ohio. — V nedeljo 6. marca je bil tukaj prav mrzel zimski dan. Čel dan je snežilo in pihalo je mrzla zimská sapa. Vendar to nasih članic ni motilo; v velikem številu so prišle zjutraj k sv. zakramentom, kakor tudi popoldne k društveni seji. Na seji je bilo sprejetih petero novih članic. Po seji so nam postregle s finim pecivo in kavo Mrs. Jennie Urnik in Mrs. Jennie Okolish. Prav lepa hvala obema!

Tukajšno dramatično dr. "Slovenija" priredi dne 2. aprila t. l. zabavno igro "Španska muha". Del preostanka te prireditve je namenjen za naše brezposelne, ki jih je vedno več. Prijazno vabim tudi naše članice, da posetijo omenjeno prireditve. Vstopnina je samo 35c za odrasle in 10c za otroke. Le pridite, vam ne bode žal. — **Mary Mekina**, blagajnica.

* * *

IZOBRAZBA.

Zivimo v časih, ki zahtevajo od vsakega človeka čimdalje več izobrazbe. Žena ni izvzeta. Pripravljena mora biti za življenje ne samo kot primerna gospodinja, temveč tudi kot uspešna tovarišica in pomočnica svojemu možu, napredna vzgojiteljica svojih otrok, zraven tega pa še zmožna delavka v javnem, predvsem v društvenem življenju. Vse te zahteve nalagajo ženi vsak dan teže in bolj odgovorno delo, ki mu ne more biti kos, ako ne poskrbi, da gre z duhom časa naprej in skuša pri vsaki priliki izpopolniti svoje znanje.

Me, navadne žene, nimamo prilike, da bi hodile še naprej v šole in si pridobile visokošolsko ali celo akademsko izobrazbo. Vse kar nam preostaja je to, da kolikor mogoče razvijamo svoj čut opazovanja, pa uporabimo vsak prosti trenutek za priznano koristno in podučljivo berilo pa tudi, da se poslužimo prilik, kjer nam je mogoče uporabiti, kar smo se naučile iz opazovanja in čitanja, in lastne izkušnje, ker vaja dela mojstra.

Res, da bi marsikatero pončno knjigo morale prečitati, pa tudi za to nata največkrat ne preostaja časa. V naših razmerah nam nudi največjo in najboljšo priliko za nadaljnjo izpopolnitve izobrazbe organizacija Slovenske Ženske Zveza in naše glasilo "Zarja". Pri delu za podružnico imamo priliko, da spoznamo

ljudi, se naučimo z njimi izhajati, se obrusimo, navadimo potreti in vstrandati. Ko se bo po podružnicah splošno razpasio zanimanje za kulturne prireditve, kakor tudi za razne poučljive govorove in debate na sejah, bomo miele še več prilike za napredek. Zarja pa nam na eni strani prima potreben pouk v primernih količinah in na primeren način, in to vstrajno mesec za mesecem, na drugi plati pa nam nudi priliko, da se učimo misliti, napisati svoje misli, in jih kolikor toliko primerno opredeliti in razvrstiti. — **Jennie Ožbolt**.

Št. 11, Eveleth, Minn. — Kampanja za nove članice je v teku. Slišala sem govoriti naše sestre: No, le dajmo začeti tudi pri nas, saj se da še vedno veliko napraviti za SZZ. — To je resnica. Sicer nas ta depresija vse tlači, vendar tisti kvoder bo že vsaka pogrešala, če bi tudi ne šlo za nič drugega kakor za gášilo Zarja in izobrazbo, ki nam jo ta nudí. Saj ni tako težko dobiti novo članico; treba je vsaki le dobro razložiti dobrote in pomen naše organizacije. Pred vsem pa vas opozarjam za eno stvar: Me se že staramo in skrajni čas je, da spravimo tudi vso našo mladino v svojo organizacijo. Tako bo imelo naše delo trajen uspeh, tako bomo zapustile le spomin na nas same in na naše prizadevanje prihodnjemu rodu. Če kolikorkamo na slovenske tradicije in slovenski jezik, se nikar ne obotavljam več, temveč svoje hčere brez odlašanja zapišimo v SZZ, da se čim prej privadijo in prilagode. Kar se mene same tice mi ne morete reči, da drugače pišem kakor na sama delam, ker sem vpisala svojo hčer v Zvezo kakor hitro je bila stara 15 let. Storila sem to, ker je bila to moja dolžnost kot članice Zveze. Če bomo to napravile, se kampanja tudi pri nas ne bo zaključila brez povoljnih uspehov. Slovenska žena je bila še vedno prva pri slovenskih prireditvah, pri vseh agitacijah, če treba tudi političnih, — ni šment, da bi ne bila tudi kos svojih analogij v tej kampanji, pa naj bo depresija ali mraz ali vročina ali kar hoče. Na delo, cenzene članice! Zmaga nam ne uide. — **Jennie Ozanich**.

Št. 13, San Francisco, Calif. — Naj bo najprej par besed posvečenih spominu naše umrle članice Kristine Lovšin, za katero je 8. marca preteklo eno leto, od kar se je poslovila od nas. Enašta leta sva bili skupaj z njo ne samo kot priateljici, temveč skoraj bolj kakor dve pravi sestri; tudi sva obe naenkrat pristopili k SZZ, sedaj pa njo že eno leto krije črna gruda, jaz pa še nosim nadloge in križe na tem svetu.

Mimogrede naj omenim, da me tare bolezen že skoro dve leti; zdravniki jo imenujejo "arteritis" in revmatizem hrbitenice. Ako mi more kdo nasvetovati kaka domača zdravila, bom zelo hvalična.

Novic ni. Vreme imamo na zapadu, kako toplo in sadno drevje je vse v najlepšem cvetju. — **Agnes Markovich**,

Št. 15, Newburg, Ohio. — Naša zadnja seja je bila prav dobro obiskana. Sklenile smo, da se za Materinski dan napravimo v narodne noše, kar bo go tovo nekaj zelo primerenga in pomembnega. Prosim vse članice, da si vsaka, če le more, pripravi narodno nošo, ker bo ta dan praznik vseh mater, tudi slovenskih, in je prav, da se oblecemo v našo narodno obleko. — Prosim tudi vse, da pride na prihodnjo sejo 13. aprila, to je drugo sredo v mesecu. Tam boste doobile vstopnice za Materinski dan. Prosim, da sežete po njih, čeprav so slabci; tistih 50c si boste že kako pritrgrale, s tem pa tudi storile svojo dolžnost. Na tej seji bo tudi prebran trimesečni račun, da boste vedele, kakšno blagajno imamo. To so zadeve vseh članic, zato bodite vse navzoče. Vsaka naj prižene tudi eno novo, saj to ni pretežko, pa bo storjen velik korak naprej. Glejmo, da kampanja za nove članice ne bo šla mimo nas. — Kakor že vse veste, imamo sedaj 5c naklade. Naj ne bo nobena zato užaljena, ker so bile pri podružnici take razmere, da ni bilo mogoče drugače. Kakor hitro prideamo na boljše stališče, bomo to opustile, toraj potrpite za nekoliko časa. — Vse tiste, ki stanujete na Reno in Prince Ave., imate priložnost, da plačate svoj asemment pri sestri Mrs. Hočevan, naši bivši tajnici; ona je pooblaščena za to. — **Mrs. Apolonija Kic**, predsednica.

Št. 17, West Allis, Wis. — Ne morem reči, da je naša podružnica zaspala, ker smo v zadnjih dveh mesecih doobile 28 novih članic. Ne pozabite priti na prihodnjo sejo 10. aprila pri Mrs. Zagar na 1108 So. 62 St., in pripeljite vsaka eno novo članico. Potrudite se malo in videle boste, da se jih prav lahko dobti, samo če poskusite. Dolžnost ne veže, da se v imenu vseh članic lepo zahvalim Mrs. Šlosar za tako fino in dobro posrežbo. Zabavale smo se tako lepo, samo ta nesrečna ura je imela tako kratki rep. Katere niste bile tam, ste nekaj lušnegam zamudile. Morebiti vam je znano, da se bo vršila 8. maja seja v Cerkveni dvorani, 22. maja pa bomo imele domačo zabavo pri Mrs. Kozmut na Rd. 4. Ne pozabite priti in pripeljati seboj svojih prijateljev. — **Članica Sophia Može**.

Št. 18, Colinwood, Ohio. — To leto se članice še nekaj dobro udeležujejo sej. Želim, da bi vse tiste, ki ne pridejo miti enkrat na leto, pomislile, da so tudi članice SZZ, in se katerikrat udeležile seje, da bi vsaj videle, kaj in kako naša podružnica obstoji in v kakšnih finančnih razmerah je in kako kaj napredujemo v članstvu. Vse veste, da je kampanja za nove članice. Torej ne pozabite, vsaka saj eno novo pripeljati, da ne ostanemo za drugimi. — Še na decembarski seji je bilo odrejeno, da se plača 25c v podr. blagajno, ker nismo imeli nobene veselice. Plačano bi moralno biti meseča februarja. Nekatere se izgovarjajo, da ne vedo tega. Sestre, ne odlašajte, ker drugih dohodkov nimašamo. Sedaj pa še tiste opominjam, ki ne

plačujejo redno, naj se domislijo, da ne morem iz svojega zakladati, iz drušvenega pa ne smem, ker mi ni uovljeno; zanaprej ne bom več za nobeno založila, in boste suspendirane in vse tiste bodo tudi, kakor je gl. tajnica sporočala, oznanjene v Zarji. — **Angela Jaklč**, tajnica.

* * *

Drage mi članice naše podružnice, prav lepo ste vabljene na prihodnjo sejo, katera se vrši 6. aprila. Zopet bomo imeli nekaj domače zabave. — Na zadnji seji smo sklenile, da pristopimo k Barragoi Zvezi in želimo, da tudi druge storijo isto, katere še niso. Torej še enkrat ne pozabiti: brez izjeme vse ste vabljene na prihodnjo sejo; shale boste tudi račune zadnjih treh mesecev; je važno, da vsaka ve, koliko imamo društvene blagajne. In še nekaj! Vsaki bodo na razpolago trije "door prizes". Še nekaj je, nakar smo lahko ponošene: me imamo 18 let staro članico Miss Oražen, ki nas zna očarati z njeno krasno obrano harmoniko, da vse pozabimo za par ur, v kakšnih časih živimo. Vse to sem napisala tudi zato, da ne bodo druge podružnice misile, da smo res tako zaspance kakor zgledamo, ko ni nobenega dopisa nikoli od naše podružnice. — **J. Welikanje**, predsednica.

Št. 19, Eveleth, Minn. — Z veliko ustreznostjo pričakujem vsak mesec Zarje, ki vedno prinese zanimivo berilo. Posebno me zanima kar pride izpod peresa naše gl. predsednice Mrs. Prisland. Kako nas ona spodbuja, da bi ostale dobro in zveste članice SŽZ, ali žal, nekaterim vse to nič ne pomaga, in za vsako majhno stvar, ki se jimi ravno ne zgodi po volji, odstopijo. Tukaj bi bilo treba več trezne razsodnosti.

Smrt nam je pobrala članico Antonijo Melevič v najlepših letih; bila je stara komaj 24 let, pa se je morala ločiti od njenega doma, od svoje ljubljene mame in očeta, bratov in sester. Ponesrečila se je pri avtomobilski vožnji. Članice smo jo spremile na zadnji poti dne 9. marca v velikem številu. V zadnji pozdrav smo in položile rože na krsto in za svete maše smo darovali. Sedaj pa prosim poskrbitite, da bo vsaka prispevala 10c posebej v pokritje teh stroškov, ker tako imamo zapisano v zapisniku. Ne pozabimo, drage sestre, da bo vsaka izmed nas enkrat prišla na vrsto. — **Gabriela Mašel**, zapisnikarica in blagajničarka.

* * *

Drage sestre: Delujmo v letu 1932 v skupnosti vprid naše organizacije. Ker ste me zvolile za tajnico, vas prosim, da mi greste na roke. Največjo uslugo zame in sebi dobro boste napravile, ako redno plačujete svoj mesečni asesment. Nikar se ne zanašajte, da bo že tajnica na dom prišla. Moja naloga ni po hišah hoditi po tiste kvodore. Zavedajte se svoje dolžnosti, ter mesečnino prinesite na sejo ali pa na moj dom, kjer sem vanuvedno na razpolago. Prosim, da to upoštevate; katera ne more vsak mesec priti, naj pošlje po kaki drugi, če ne, bom pa suspendirala. — **Agnes Podbevsek**,

Št. 20, Joliet, Ill. — GLAS IZ DOMOVINE. (Priobčuje J. Erjavec.) — Kako visoko cenijo našo Zarjo v starem kraju, se razvidi iz naslednjega pisma, ki ga je prejela naša sestra Mary Šetina iz Joljeta.

Sent Vid nad Ljubljano, 1. feb. 1932.
Draga mi prijateljka!

Prijeval sem Tvoj list "Zarja". Takoj sem odložila delo ter začela brati, in nisem nehala poprej, dokler nisem celo "Zarje" prečitala.

Vsa čast Vam, drage Slovenke, da ste se tako lepo organizirale tudi v tujini, in zveste spolnjujete krščanske dolžnosti.

Knjiga vsaki ugaja, katera jo vidi, in vsaka me prosi, da jo sime prečitati, tako da sedaj gre Zarja kar "iz rok v roke" po Šent Vidu.

Le tako naprej po začeti poti in Bog Vam daj svoj blagoslov.

Prisrčni pozdrav vsem zavednim Slovenkam, prav posebno pa ustanoviteljicam Vaše Zveze, in vsem odbornicam, ki se trudite za dušni in telesni blagor, svoj in svojih sester, Bog Vas živi!

Domačih novic Ti ne bom poročala, ker prilagam naš domač list "Zven", ki je bil nedavno ustanovljen; iz teža boš zvedela vse novice naše fare.

Pozdrav Tebi in vsem tvojim. — Ostatjam Tvoja prijateljica **Frančiška Jama**.

Št. 22, Bradley, Ill. — Za 1. 1932 je bil izvoljen ves stari odbor. Seje imamo vsak tretji četrtek, vsakokrat pri drugi članici. Po seji imamo bunco party in lunch. Se dobro zabavamo vsak mesec enkrat in vsaka članica si prizadeva, da bi kupila lepše bunco prizes, kadar je na vrsti. Tudi se vse kosajo, katera bo boljše postregla. Imamo res pridne članice. Napredovati po številu ne moremo posebno, ker nas v tem mestu ni dosti Slovencev, kar nas pa je, smo pa složni in z veseljem pomagamo eden drugemu.

Pri podružnici imamo navado, da poklonimo sestram za porod \$5, za poroko pa \$10. Zadnje se je le enkrat pritelo, in ne vem kako bi bilo, ce bi imeli več porok na leto. Za bolno sestro kupimo rože, če umrje pa piačamo za svete maše; tako smo storile za pokojno Barbaro Kralj, s katero smo izgubile eno najbolj navdušenih in zvestib članic. — **Anna Yakofcic**, tajnica.

Št. 23, Ely, Minn. — Zadnja seja je bila dobro obiskana. Bilo je sklenjeno, da bomo imeli drugi mesec bunco party in prigrizek; tudi druge zabave bo dovolj, ker ima ena naših članic tak meh doma, in ga bo seboj prinesla in pokazala, kar zmore. Vse članice so vabljene, da se udeleže. Vsaka bo plačala 10c. Povabite tudi druge prijateljice; te bi plačale po 15c. Za bunco igro bodo tri nagrade.

Na seji je bilo sklenjeno, da se da pet dolarjev za cvetlice za božji grob v cerkvi.

Ako bo katera članica na operaciji ali dalj časa bolna, se ji da cvetlice, ako

je v potrebi, pa kaj drugega. Prošene ste, da obvestite tajnico o bolezni.

Prihodnja seja bo 3. aprila ob sedmih zvečer. — **Mary Kurre**, tajnica.

* * *

Dolžnost me veže, da se lepo zahvalim za obilno udeležbo ob 40 urni po božnosti, ki smo jo imele tu od 4. do 6. marca. Lepa hyala Rev. Bernardu Ambrožič iz La Salle, Ill., ki so nam tako lepo govorili, da bi jih človek res kar naprej poslušal.

Naj povem, da so bile naše članice tako pridne kot mravlje; menda so se kar kosale med seboj, katera bo več časa v cerkvi in večkrat prišla. Nekatere finajo daleč, pa so bile vedno tam.

Z največjim zajimanjem smo brale vspodbudni članek našega duhovnega vodje Rev. A. Schirerja v zadnji Zarji glede velikonočne dolžnosti. — **Mary Skalar**, predsednica.

Št. 24, La Salle, Ill. — Na seji 9. marca smo sprejele devet novih članic. Na delo sestrelj! Priti moramo v tej kampanji vsaj do številke 100. Saj je pri nas še mnogo žen in deklet. Tedi pomislite, da nima vsa druga narodnost podobne organizacije kakor jo imamo me. Pojdimo naprej! Pokažimo drugim, kaj zmoremo Slovenke. Naj drugi capljajo za nami! Razumemo, da so slabii časi, pa vsaj so kakor pri nas tudi drugod. Tisti asesment ni tako večik, da bi ga ena ne zmogla. Vsaka dobra žena in dekla vam ne bo odrekla, če ji je lepo govorite in jo prijazno povabite; vsaka bo ponosna, da bo lahko postala članica SŽZ.

Zahvaliti se moramo naši podpredsednici Mary Grgovič, ki nam je po seji postregla s tako dobrimi šraubami — kakor jih mi imenujemo, — da so se kar v rokah topile. Da bi le še večkrat bilo kaj takega. Dobro vem, da bo prihodnja seja obiskana v še večjem številu.

Ko to pišem imamo tri bolne članice: Johanna Cigale, Neža Kupšek in Ana Balantič. Nahajajo se doma. Članicami priporočam, naj jih obiščete kadar imajo priložnost. — **Angela Strukel**, predsednica.

* * *

Tudi naša podružnica napreduje! — Kakor se vidi, so se časi pri nas v La Salle spremenili, in naše žene in dekleta so začele razumevati, da nam je v resnicu potrebno, da s združimo v SŽZ. Temu priča seja dne 7. marca. Zveza je že danes velika, pa jo bomo napravile še večjo, če se vse še nekoliko bolj potrudimo, saj je še neizmerno polje, ki ga je treba obdelati. Katere ste že prej bile v Zvezi, ste kar vse vabljene k zopetnemu pristopu. Pridružite se nam sedaj, ko je organizacija razpisala veliko kampanjo za novo članstvo. Ali bi ne bilo času primerno, da se članstvo pri naši podružnici vsaj podvoji. (Potem bomo pa res včasih skuhalo "bujo". Naša predsednica jo je že, in se ji dopade. Poskusite tudi druge!) Na zadnji seji smo nadzornice poročale, da smo našle knjige in račune taj-

nice in blagajničarke v najlepšem redu in soglasju. Po seji nam je Mary Grgovich, ki je tudi dobra agitatorka, postregla s celim rešetom dobrih flancatov. Na ta način se bomo res vedno bolje spoznale v kuhinji in pecivu. Tudi druge se bomo potrudile kaj podobnega napraviti. Ena se je celo priglasila, da bo prinesla "ta rumenega", da bo s čim zaliti. Ni slaba misel. Prav lepa hvala Mrs. Grgovich! — **Mary Strukel in Mary Cvelbar**, nadzornici.

Št. 26, Pittsburgh, Pa. — Podpisana se prav iz srca zahvaljujeva članicam Slov. Ženske Zveze št. 26, za njih požrtvovalnost in poskrbo za najino 25 letnico poroke, ki sva jo obhajala 2. februarja. Se lepo zahvaliva Ženski Zvezzi, ki nam je podarila po sosedri Miss Frances Sumic veliko in krasno podobo Matere božje, katero so potem položile v nalašč za to pripravljen prostor z vencem vred.

Mrs. Elizabeth Zinsser, sestra od Mrs. Mary in Rosie Balkovec, pa je prinesla dva velika in krasna šopka cvetlic, ki sta razširjala duheteči vonj po celi dvorani.

Se enkrat prav lepa hvala vsem skupaj. Želiva, da bi vse one, katere še niste vršile srebrne poroke, te zdrave dočakale, one pa, ki so jo že prekoracile, pa da bi dočakale zlate poroke! — **Mr. in Mrs. Joseph Bahorich**.

Št. 27, N. Braddock, Pa. — Lepo se zahvaljujem odbornicam podr. št. 27 S.Ž.Z. v N. Braddock, Pa. za darilo \$5 kot porodniško nagrado. **Mary Rožanec**

* * *

Naj se članicam št. 27 S.Ž.Z. sedaj najlepše zahvalim, ker ste mi naklonile lepo darilo za poroko; takrat mi ni bilo mogoče se zahvaliti. Zdaj vam pa še lepša hvala, ko ste mi darovali po tajnici Miss Pirc \$5 za mojo novorojenko. — **Louise A. Pavlakovič**.

Št. 28, Calumet, Mich. — V tretje gredo, pravijo, in res se je to uresničilo pri naši podružnici, ker smo v teku šest mesencev zgubile že tretjo sosedko. Žalost se je že trikrat naselila med nas; že tretjič v tako kratkem času je prišla bleda žena, smrt, in pokosila zopet eno našo zvesto članico, mlado in med nami zelo priljubljeno Mrs. Agnes Kocjan.

Komaj 27 letna mlada žena, še pred kratkim polna življenja in navdušenja, se je morala posloviti od tega sveta in iti v večnost. Zmajemo z glavami — ne moremo premostiti misterijozno ureditve Onega, ki nas je ustvaril in ki nam je določil uro in dan, kdaj se bomo odpovedali temu svetu in stopili v neskončno večnost. Ne moremo zapasti, zakaj se dopade Bogu poklicati pred se tako mlado življenje, ki je komaj začelo se veseliti in živeti na tem svetu. Pri tem mi pride na misel Prešernova:

"Dolgot življenja našega je kratka.

Kaj znancev že zasula je lopata;

Odprta dan in noč so groba vrata,

A' dnéva ne pove nobena pratak."

Pokojna Agnes, rojena Likovič, se je omogožila pred 20. meseci z Mr. Steve Kocjanom, sinom predsednice naše po-

družnice, Mrs. Mary Kocjan. Ustanovila sta si lep dom in se ravno dobro nastanila v njem, ko je Agnes začela bolehati in po daljši bolezni je preminula v torek, 23. feb. v tukajšni Memorial bolnišnici. Poleg naše podružnice je bila članica tudi več drugih društev, katera so jo v obilem številu spremila k zadnjemu počitku. Ker je bila dobro poznana ne samo med našimi ljudmi, temveč tudi med drugorodci, jo je veliko število ljudstva hodilo kropit in izražati svoje sočutje prizadetim.

Kakor sem poročala v zadnji številki, bo priredila naša podružnica "card party" in sicer v četrtek 7. aprila v naši cerkveni dvorani. Ker že dolgo časa nismo imele nobene prireditve v korist blagajni, katere se vedno bolj prazni, upam, da boste prišle vse članice in pripeljale seboj svoje može in fante. Servirale bomo tudi dober prigrizek, toraj ne pozabite priti v obilnem številu. — **Mary Chegarek**, blagajničarka.

Št. 30, Aurora, Ill. — Že dolgo ni bilo nič slišati iz naše male slovenske naselbine, pa še sedaj nimam nič veselega za poročati! Komaj je dva meseca tega leta, pa smo že dva rojaka spremili k večnemu počitku. Prvi nas je zapustil Mr. John Križaj, ki smo ga spremili na pokopališče dne 7. marca. Doma je bil iz Srednjega Ritna, p. Stražišče pri Krajanu. Drugi pa nas je zapustil soprog naše blagajničarke, Mr. Jerry Verbic. Je bil tukaj zelo ugleden in zelo pripljubljen med tukajšnimi Slovenci. Njegov pogreb je spremiljalo nad 50 avtomobilov. Je bil zelo naklonjen naši podružnici; zmeraj nam je šel na roke ter je veliko pomagal za našo blagajno. Zato je Bog mu bodil plačnik za vse kar je dobrega storil za nas članice! — **Carolina Jeray**, tajnica.

Št. 32, Euclid, Ohio. — Na zadnji seji smo sprejele nekaj novih članic. Na boljše obiskanih mesečnih sejah so članice pokazale, da so se začele to leto posebno zanimati za našo podružnico. Ena si bolj prizadeva kakor druga, da bi bila naša slavnost 15. maja bolj uspešna. Na zadnji seji je bil izvoljen veselčni odbor, ki bo pripravil vse potrebno. Prosim, drage članice, pomagajte vse kar iščete v vaši moći, da se bo to važno delo tem lepše in tem boljše izvršilo.

Imele smo zabavo, card party, pri naši članici Frances Walter; nam je precej pripomogla. Zadovoljnimi udeleženkam se priporočam še za prihodnjič, ko bomo imeli slično zabavo pri članici Mrs. Jamnik. Pridite, članice in drugi prijatelji, ker se prav po domače zavajamo.

Opozarjam članice, ki že niste poravnale asesmenta več mesecov, da poravnate, drugače bodo vaša imena označena na mesečni poli, kar pomeni, da bodo tudi objavljena v Zarji. Če veste prebirate Zarjo, kakor bi jo morale, ste gotovo o vsem tem že poučene. — **Mrs. J. G.**

Št. 33, New Duluth, Minn. — Februarja meseca je bila naša seja jako slaboj obiskana zaradi slabega vremena; bilo

nas je smo osem članic, — a sedaj, marca, pa še slabše, pa samo pet. Drage mi sestre, prosim vas, da se bolj udeležujete mesečnih sej, ker če k sejam ne hodite, se tudi ne zanimate za napredek naše podružnice. Naša zapisnikarica Mrs. Shubitz je prinesla na sejo lepo pokrito košarico. Kaj bo le notri? smo mislite. Po seji jo odgrne in prikaže se nam vsa priprava za fine čipke delati, in veliko vsake sorte lepo napravljenih špic, nato nam je pokazala, kako se delajo. Nisem še nikoli kaj tega videla, zato lepa hvala Mrs. Shubitz za njen trud.

Naša podružnica slabo napreduje; krive so delavske razmere, ali vseeno: sestre, kampanja za nove članice je v teku, seveda mi si ne upamo misliti za kakšno nagrado, ali vsaj to skušajmo, da bi vsaka članica dobila vsaj eno novo. Pomislite malo na svoje prijateljice; mogoče imate odrasle hčere; upišite jih v Slovensko Žensko Zvezo, ker to je edina ženska organizacija v Ameriki. — **Mary Janchar**, predsednica.

Št. 41, Cleveland, Ohio. — Sporočam žalostno vest, da nam je smrt vzela prvo članico od naše podružnice, sestro Angelo Lušin; po štiri tedenski bolezni je preminila v bolnišnici previdena s sv. zakramenti za umirajoče. Za pogrebom so jo spremile članice S.Ž.Z. in tudi krsto so nosile članice podružnice št. 41. Pokojna Angela je bila naša članica dve leti. Započela soproga in dva sina in tri hčere, ki so vse tri članice S.Ž.Z.: Frances Drobnič, Mary Perushek in Angela Lusin. — Bila je dobra članica in skrbna mati svojim otrokom in verna katoličanka, kar je pričal njen pogreb, in je bila polna cerkev ljudi.

Draga sestra, zapustila si nas ali Tvoj duh še živi med nami; Tvoj spomin ostane vedno pri nas.

Rajna sestra je bila rojena v Sodražici, Jugoslavija. V Ameriki je bila 18 let, ves čas v Clevelandu.

Zdaj pa prosim vse naše članice, da rade prihajate na seje, ker je zmiraj kaj zanimivega po sejah, in da bolj redno plačujete asesment, ker tajnici ni mogoče iz lastnega žepa zakladati. Saj plačate lahko pri tajnici na domu vsak čas do 23. v mesecu. Njen naslov je 16001 Trafalgar Ave. In, sestre, ne pozabite na Spominsko knjigo, da se res k nam približa. — Še enkrat prosim vse naše članice, da se seje udeležijo 7. aprila; je nekaj prav važnega. Maja meseca bo dve leti kar naša podružnica obstoji. — **Mary Lusin**, predsednica.

Št. 43, Milwaukee, Wis. — Ker urednica Zarje želi, da bi bila v letu 1932 vsaka podružnica zastopana v vsaki izdaji Zarje, se zopet oglašam.

Naša zadnja seja je bila kaj zanimiva. Ukrenilo so več važnih stvari. Po seji smo imeli nekako srečkanje in izvrsten lunch. Sklenjeno je bilo, da priredimo card party v sredo, dne 30. marca ob pol sedmih zvečer, pri naši zapisnikarici Mrs. Bevc, na 2122 So. Allis St. Pridite vse in pripeljite svoje prijateljice seboj. Najboljša igralka bo dobila lepo nagrado. (Upam, da bo moja malenkost kaj

dobila.) Nadalje smo sklenile, da se za vsako bolno članico plača iz blagajne asesment za štiri mesece; ker je naša blagajna bolj mala, smo bolj z malim začele. — Sedaj pa še o srečkanju. Naša zapisnikarica je prinesla celo vrečo tiketov in dva dobitka. Srečo za ta večer sta ujeli Mrs. J. Stibler in Miss M. Lipovscheck. Za prihodnjo sejo bi priporočala več dobitkov. Za lunch hvala tistim, ki so ga preskrbeli.

Nadalje vabim vse članice, da bi se polnoštivilno udeležile prihodnje seje v pondeljek 4. aprila. Imamo še več važnega za ukreniti. Pri majskem plesu društva "Knights and Ladies of Baraga" bo zastopala naša podružnica Miss Milie Tominshek. — A. V. tajnica.

Št. 45, Portland, Oregon. — Priredile smo opet jedan ples prvo korizme, koji nam je lepo uspio, time smo pokazale koliko se može slogom i radom da postigne, kada se članice zanimaju. Mogu reči da je svatko imao bolji "good time" na plesu nego su imale članice koje su radile neumorno cijelu večer i dočekivale publiku sa zadovoljstvom gledajući, kako se narod zabavlja. Imale smo krabuljni ples i davale smo "prizes" za najlepše krabulje. Prvi "prize" je dobila kćer naše predsjednice Josephine Sersly sa svojim partnerom, koja jest u istini bila jedna izmedju najlepših.

Nadalje se želimo zahvaliti članicam podružnice št. 4 iz Oregon City, koje su nas u velikom broju posjetile, te isto ide čast i pohvala našim članicam na njihovem radu na plesu i prije plesa; ja znam, da se bi svaka bila rada malo zavrtela, rajše nek delala, ali kad tako

nemore bit, zakaj nam ne bi imao koji delat. Ne smemo i zaboraviti, da so nam pomagali Mr. Matulec, Mr. Swalko, Mr. Popp i Mr. Zornada; svem se najsrdačnije zahvaljujemo. — Sklenili smo na seji, da bomo še sve skupa na Vuzmeno pričest, tako nebo nijena imela izgovor, zakaj ni prišla. — Imamo jedno par bolnih članic, nakoji se spomenemo s rožicam kad so u špitali. — Pozivam članice, da sve pridejo na drugo sejo kojo ćemo imati kod sestre Anny Matulec, 1109 N. E. 29 St., da moramo sve skupa več napraviti, i da ne prihajajo kasno, kako se to dogadja: svaka treba da pride o dve ure kako to imamo predeljeno, jer prihaja nezadovoljstvo kad se mora jednih čekati i pridejo skoro kad treba pojti doma i tako punopot se trefi, da se ni pol posla ne opravi na seji. — Drugo vam morem javiti, da so v Portlandu radne prilike dosta slabe kako i posvod ali se nadamo u bolje. Sada vas lepo pozdravljam i ostajem **Mary Golik**, tajnica

Št. 47, Garfield Hgts., Ohio. — Marčeva seja pač ni bila tako polno številno obiskana kot bi morala biti. Vzrok temu je bil najbrž bud mraz in sneg.

Regalije, ki smo jih zadnji mesec naročile, so zgotovljene. Zatoraj prosim vse one članice, katere ste jih naročile, da jih pridete iskat k meni na dom, ali pa vsaj 9. aprila na sejo. Treba je ranču zajne plačati.

Prošene ste, da se vse udeležite aprilove seje; imamo nekaj važnega, da ne bo potem katera oporekala. — Obeta pa se nam tudi zopet nekaj posebnega.

Zadnjo sejo sta nos sestra Louise Zi-

danič, preds. in sestra Mary Zupan, presestili z dobrim pokrepčilom; katere ni bilo zraven naj ji bo žal dokler bo na svetu. Sestra Zidanič je prinesla dve orehoji torti, katerih recept je sledeč: $\frac{1}{2}$ šalce surovega masla (putra), 3 cela jajca, 1 šalco sladkorja, $2\frac{1}{2}$ šalce trikrat presejane moke, 4 kavine žličke pecivnega praška, 1 šalco mleka, 1 šalco rezanih orehov, 1 žličko vanilje ali limona, in potrebno sol. Surovo maslo dobro vmesaj, dodaj sladkor in jajca ter mesaj toliko časa, da dobro naraste; v to vmesaj polovicu moke s pecivnim praškom, potem mleko in še ostalo moko in vaniljo ali limono. Peci $\frac{3}{4}$ ure v vročini kakor pečeš navadno torte.

Sestra Zupan nam je dala pokusit gorenjsko danko, iz katere smo napravile prave kočevarske sendviče. Napravi se takole: 5 funtov prašičevega šavdra, semli, dodaj mu $\frac{1}{4}$ lb. dobro oprane surove kaše, malo česna in popra ter potrebitno soli. Vse to dobro skupaj zmetešaj ter bolj narahlo nabaši v čreva, takozvane danke; iz te količine se napravi tri. Ko so gotove jih suši kakih 6 ur v "smoke house" kot klobase. Nato skuhanj ter pusti, da se ohladi; reže se kot salama. Morda bo to kaka članica napravila za Veliko noč. Kako se Vam bo dopadol? — Poročajte!

Kočevarski sendvič je pa tak, da se v sredo dene malo kruha, ob straneh pa gorenjska danka.

Sestra Zala nam je pa skuhalo vročega čaja, pa recite, da se nismo dobro imele! Škoda, ko je post, da se nismo zavrtale; no, to pride pa na prihodnji seji, na katero ste še enkrat pozvane prav vse. — **Helen Tomažič**, tajnica.

KUHINJSKI KOTIČEK.

Urejuje Josephine Erjavec, 1013 No. Chicago St., Joliet, Ill.

V zadnjih dveh številkah "Zarje" sta Terezija Gornik in Josephine Frantar napisali, kako se napravi "buja". Večkrat sem že čitala, da kadar je tam po Minnesoti kakšna večja prireditev, tudi "bujo" kuhajo. Kaj je "buja", dosedaj še nisem vedela. Zakaj se ta jed imenuje buja? Ne vem; po mojih mislih bi se v slovenščini moral klicati "mešanica", v angleščini pa "Slovene stew".

Taka mešanica se napravi na več načinov. Paziti je treba, da je letnemu času primerno. Poleti se take mešanice napravijo bolj lahko, in povečini iz zelenjave. Po zimi je pa treba bolj mocnih primeskov, da oseba, ki tako mešanico je, dobije tudi toplo od jedi.

Priporočljivo je tudi, da se vse dobro prekuha, zaradi tega naj se posebno paži, da se posamezne prikuhe ob pravem času priložijo.

Prilagam navodilo za jed, ki se imenuje po angleško

"Chile".

Deni eno žlico masti v kozico, da se raztopi. K temu prideni $1\frac{1}{2}$ funta zmlečega govejega mesa. Praži hitro 10 minut, tako da je napol pečeno. Nato vzemim dva funta čebule, eno zeleno papriko, malo peteršilja, en snopek želenih (celery stalks). To vse skupaj zmelji

ali sesekaj, nato prideni k mesu in prazi počasi 30 minut. Nato prideni en kvarč paradižnikov (tomatoes), eno žlico Chile Powder, eno žlico paprike, in pol žličke popra. Soli primerno.

Počasi kuhaj in večkrat premešaj Kuhaj kakih 40 do 50 minut. Ako se ti vidi pregoсто, prilij gorke vode, ali paradižnikov. Potem deni 3 škatljice (cans) rdečega fižola. Zmesaj, da preveri. Potem je jed gotova. K tej jedi spadejo koruzni žganci, polenta, makaroni, ali pa doma napravljeni nudeljci.

To jed je zelo priporočljiva tudi iz gospodarskega stališča. Za slučaj, da kaj ostane, postavi na mrzel kraj, ter pokrij s pokrovčko.

Posebno angleški narod kaj rad vpraša za Chile go restavrantih; to vem iz lastne izkušnje, ker sem sama imela restavrant.

Zaradi tega rada priporočani taka jedila, ki sem jih že sama kuhalila, ker vem da so dobra, in upam, da bodo tudi drugim ugajala.

Sosestre, ako boste zahtevala navodila še za kakšna druga jedila, vam bom razdelila ustregla.

Naj na tem mestu časitam naši novi urednici "Kuhinjskega kotička", Mrs. Josephine Erjavec! Vem, da se ona ze-

lo zanima za kuhinjo, ker sva osebno mnogo razpravljali o tem predmetu, ko se je mudila pri nas v Clevelandu zadnje poletje. Zato ji bom vedno na razpolago. **Mary Urbas**, Cleveland, Ohio.

* * *

Hvala Vam, Mrs. Urbas, da ste se tako hitro odzvali. Upam, da boste imeli mnogo posnemovalk, obenem pa želim, da me kmalu zopet presejetite s kakšnim receptom ali navodilom.

Članica vprašuje, kaj pomeni "kozica". To je prava slovenska beseda, ki se lahko rabi za "ponev" ali "frying pan"; pravzaprav pa pomeni lončeno ponev na treh nogah.

Pri navodilu Mrs. Gornik za bujo pravi: "all spice" zaviti v čedno cunjo

Vse čitateljice tega kotička prosim že v začetku, naj kakšne morebitne pomote ne vzamejo v zlo, ker to se rado povsod pripeti. Za slučaj da bi bilo kdaj zapisano v navodilu: "vzemi tri šalce soli in eno žličko moke", mora vsaka vedeti sama, da bo ravno nasprotno pravo. Toliko v pojasnilo vsem priateljicam kuhinje.

Končno pa želim vsem kuharicam pri Zvezzi veselo Veliko noč!

Josephine Erjavec.

Trije rodovi

Spisal Engelbert Gangl
(Dalje)

Župan Zalogar je nadaljeval:

"In to mesto hočemo ohraniti sebi in svojim potomcem. Če pride tujec med nas, nam je dobrodošel in ljub gost. Če nas pa hoče podjarmiti, mu pokažimo vrata!"

"Stran z njim! Proč, proč!" je klical sto grl.

"Pričakujem od vas, dragi someščani, da počnete pri volitvah, da niste podkupni, da ni vaše prepričanje naprodaj."

"Gotovo in resnično!" je jeknilo od vseh strani.

"V bodočnosti nas čaka mnogo resnega dela. Najvažnejše bo pač, da si osnujemo denarni zavod, ki nas naj varuje pijavk in krvosesov."

"Zavinščak, Zavinščak!" se je oglasilo iz množice.

"Nasprotniki bi radi zapravljali mestno imetje v svojo korist. Njim je samo za razveseljevanje, zato jim manjka sodbe. Popolnoma natanko vem, da bi takoj, ko bi jim prišlo mestno gospodarstvo v roke, ustanovili godbo, ki jim naj bi svirala na grajskem vrtu. Ako hočejo imeti godbo, naj si najamejo harmonikarja Marka, ta jim bo zagodel žalostno pesem o usmiljenih srcih!"

Med ljudstvom se je dvignil vihar ogorčenja.

"To so razbojniki!"

"Trinogi!"

"Oderuhi!"

Vsevprek je vpilo in hrumele. Ljudje so digli pesti.

Župan je povzdignil glas: "Zatorej pri prihodnjih volitvah v boj — vsi za enega, eden za vse!"

Zadonelo je ploskanje, dolgotrajno in hrupno. Roke so se iztezale proti županu, klobuke so dvigali v zrak. Glasno je klicala množica: "Živio župan Zalogar! Živio neodvisno meščanstvo!"

Oglasilo se je že več govornikov, ki so pozivali zborovalce, naj pridejo vsi na volišče in naj se ne dado od nikogar in za nobeno ceno preslepiti ali omajati.

Končno je predlagal podžupan Trampuž v odbrenje imenik onih mož, ki so se izrekli, da sprejmejo volitev v mestni zastop in ki jih pozna vse mesto, da so pošteni in vse časti vredni meščani.

Ob istem času se je vršilo zborovanje tudi na grajskem dvorišču. Tamkaj se je zbrala gospoda in prišlo je toliko ljudstva, da je bilo tesno dvorišče polno. V kotu je stal šcaf vina. Ljudje so zaimali s korci in pili navdušenje.

Na visokem hodniku se je pojavil Jože Zavinščak.

Oskrbnik, ki je pazil na to, je dal ljudstvu znamenje, naj pozdravi grajskega gospoda. Ljudje so se odkrili, zadoneli so klaci: "Živio naš gospod!"

Zavinščak je izpregovoril:

"Hvala vam, da ste prišli! Zakaj sem vas sklical, že veste. Zato mi ni treba izgubljati mnogo besed. V kratkem času se bo pokazalo, na čigavi strani je naše mesto. Od vas je odvisno, da se dokaže; mesto je na naši strani. Prepričan sem, da to dokažete ljudem, ki so proti nam! Ali ne?"

Oskrbnik je zopet mahnil z roko, in ljudstvo se je oglasilo: "Da, da!"

"Mi vemo, kako je treba gospodariti. Ozrite se okrog in videli boste, da govorim resnico! Zato nam lahko zaupate mestno gospodarstvo. Kar ukenemo, bo vam v korist! Prihajam h koncu. Pokažite pri volitvi, da ste možje, ki znate ceniti dobrote in dobrotnike! In zdaj se radujte in ostanez zdravi!"

Gospoda je odšla v grad. Stiskala je Zavinščaku roke, hvaleč ga, kako prepričevalno in poljudno je govoril. Laskači so se klanjali Lenki, nazivljajoč jo gospo županjo! Zborovalci so stali na dvorišču in so pili iz škafov. Kmalu se je oglasilo tako iz gradu kakor z dvorišča kričeče petje. Vstajali so govorniki, ki so napijali bodočemu županu in njegovi gospe. Hrupno veselje se je razlegalo po gradu. Plavalno je daleč ven v večerni mrak. Zborovalci "Pri zlati kroni" so se zgražali nad divjim vpitjem. Nekateri so se hoteli dvigniti, da bi šli v grad in razgnali pijano tolpo. A vdalj so se preudarnejšim ljudem, ki so pravili, da je sirovost bolje vračati s preziranjem nego s sirovostjo. Vsi so pa bili mnenja, da jim ne bo težko premagati takih nasprotnikov.

Vendar je bila napetost na dan volitve splošna. Ljudje so vstali zgodaj in se izprehajali po mestu. Zgrinjale so se po trgu skupine, ki so se zatapljale v živahne pomenke. Somišljeniki starega župana Zalogarja so se bližali volišču z veselimi obrazi. Natančno so preračunali število svojih, in nič ni bilo strahu, da bi ne zmagali. Nasprotniki se niso upali na dan, sram jih je bilo. Zato so tiščali po gostilnicah, kjer so pili zastonj in čakali zadnjega hipa, ko jim bo oditi k volitvi.

Na trg je prišel Zavinščak, obdan z gospodoma. Mnogo upanje ni imel, da zmaga s svojimi kandidati, a mislil je še vedno, da se obrne v zadnjem hipu sreča na njegovo stran. Saj ako bo sam na volišču, ga bo volil marsikdo, ki je še zdaj odločen, da ga ne bo.

A njegovo nadeje so bile prevarane. Njegovova stranka je bila poražena.

Zmagovalci so se razšli, veselo prepevaje. Nasprotniki so se poizgubili potuhnjeni in sramotni. Zavinščak je klel in škripal z zobmi. Njegov po-

nos je bil zlomljen. Lenki se je sklonila glava. Vkljub neprijetnim slutnjam sta se še vedno tolazila, da se utegnejo v zadnjem hipu stvari zasukati gradu v prid. Nadejala sta se, da se vendarle kloni ljudstvo grajski gospodi, ki ima v mestu gotovo večjo moč in večji ugled nego vsi združeni nasprotniki. A zgodilo se je ravno nasprotno.

"Ta sramota! Ta ničvredna tolpa!" je govorila Lenka in jokala od jeze in sramote.

Da se izogneta zaničljivim pogledom, sta se takoj drugo jutro odpeljala v Zagreb. Ostala sta tam, dokler se ni umirilo splošno razpoloženje.

V.

Začelo se je pusto, mokrotno jesensko vreme. Temni oblaki so viseli nad zemljo, da je bila zagrnjena v večen somrak. Brez prestanka je lilo. Ceste so bile pokrite z lužami in blatom. Potoki so narasli in hiteli v umazanih valovih proti Kolpi. S hribov so drli v dolino hudourniki in odnašali s seboj zemljo in kamenje. Kolpa je silno narasla. Najstarejši ljudje niso pomnili tolike vode. Vsa je bila kalna; tekla je v kipečih valovih, kakor da gori pod njimi ogenj, ki jih dviga v šumeče pene. Stopila je iz struge. Voda se je razlila daleč naokrog po polju in travnikih. Trgala je zemljo in jo odnašala s seboj. Ljudje v obrežnih vaseh so se bali, da jih ne zaloti razjarjeni element po domeh, zato so se odmikali od bregov, odnašali s seboj obleko, živež in opravo, tirali živino iz hlevov in trepetali v strahu, ko so gledali brez moči divjanje vidno naraščajočega valovja.

Iz mesta so hiteli ljudje gledat besneče sile običajno mirne Kolpe. Trumoma so hodili iz mesta do mostu, ki je vezal levi breg z desnim bregom. Ob visoko, leseno stebrovje so se zaganjali valovi, da je hreščalo in pokalo. Voda je rasla, samo pedenj nizko je še tekla pod mostom. Po valovih so plavali tramovi, deske, kosi raztrgnih streh, poljsko orodje. Kar je pograbilo voda, vse je gnala s seboj. Vsa ta navlaka se je ustavljalna ob mostu, ki se je majal in tresel kakor drobna deščica. Možje so s koli potiskali pod most, kar se je nabiralo ob njem, da bi vode uničajoča sila ne podrla mostu. A če je odplavila voda en kol, en tram, je z one strani priplavila desetero drugih, da so morali možje popustiti delo in zbežati z mostu, ker se je vedno bolj majal in šibil. Na bregu je bilo vse črno ljudi, ki so gledali strašno lepoto razbesnele povodne sile. To ni bila več pohlevna, prijazna obmejna reka, to je bilo široko, kalno jezero, ki se je razlilo daleč naokrog. Iz njegovih valov so gledala strešna slemenja zalitih selskih koč, majali so se vrhovi obrežnih gozdov. Od tega kraja na oni kraj se je črtala dolga črna proga, ki je časih izginila v pluskajočih valovih in se zopet prikazala na dan. Bil je most, ki je komaj zadrževal kupe naplavljениh reči, ki so butali obenj na desni

Ljudje so se tresli od strahu. Vedno bolj so se morali odmikati po cesti nazaj, ker se je vedno dalje razlivalo jezero.

Oblaki so viseli nizko nad zemljo. Veter jih je gnal od obzorja do obzorja; videlo se je, kakor da se črne pošasti pode pod nebom.

Zašumelo je, zahreščalo, počilo. Voda se je dvignila v visokih, razpenjenih valovih. Kupi naplavljene navlake so se sunkoma premaknili naprej. Zaplusknilo je vodovje, kakor da se je pogreznil vanje sklad kamenja. Zavalovila je Kolpa daleč okrog.

Ljudje so gledali strme. Nekaterih se je polastila groza, da so zbežali proti mostu.

In ko se je zopet valovje umirilo, da je hitelo dalje pokojnejše, ni bilo mostu več. V kose razdejan se je potapljal v valove in se zibal naprej in naprej.

Kmalu se je razvedelo po mestu, kaj se je prijetilo ob Kolpi.

Na griču je stala Zavinščakova pristava. V nji je gospodoval oskrbnik, ki mu je stregla Markova žena. Skozi okna nizkega poslopja je bilo videti, kako se je razlila Kolpa v jezero, kako so prihajali in odhajali ljudje. Markova žena je slonela na oknu in gledala dol po cesti.

"O, bože moj, kako je to strašno!" je govorila polglasno.

Zamrazilo jo je po hrbtnu, kakor da se je ob veličastnem prizoru spomnila neznanosti, neskončne ničnosti ubogega človeka.

Nič ni čula, ko so se odprla vrata za njenim hrbtom, samo zbolelo jo je, da je jeknil iz prsi bolesti, polglasen vzdih. Nagrbila je hrbet; pravila se je na nov udarec. Niti ozreti se ji ni bilo treba, saj je vedela, da stoji za njo oskrbnik, mož z bičem.

"Stokrat sem ti že dejal," je zarohnel, "da ne smeš sama nikoli v mojo sobo! Samo tedaj moraš priti, kadar ti ukažem. To sem ti dejal že stokrat, in zdaj mi zopet visiš na oknu! Ali si človek ali žival?"

Žena je hotela reči, da je ona človek, a on žival. Toda bala se je njegovega biča. Mož je bil vinjen in takrat je bil krut in sirov. Povesila je oči in hotela do vrat.

"Prinesi mi vina!" je ukazal, "toda naglo, ker me žeja!"

Tiho in naglo je odšla. Zunaj si je otrla solzo, ki ji je sama ob sebi porosila oko. Vedoma ni nikoli več jokala. Navajena je bila vsemu.

Tisti čas je doznal tudi Marko, kaj se je dogodilo na Kolpi. Tudi voda njegovega potoka je narasla tako, da je morala žaga počivati. Nocoj ne bo gotovo nikogar na žago, zato gre lahko tudi on, da vidi, koliko je resnice na tem, kar so mu pravili. Spotoma pogleda tudi k ženi, saj jo vidi tako redkoma.

(Naprej prihodnjič.)

Beraček.

(Kuplet.)

(Slabo napravljen; platenne hlače in srajca; rokavi zavijani, ravno tako ena izmed hlačnic. Na glavi ima klobuk okrašen z divjimi cvetlicami in petelinjimi peresi. Z bičem v roki prisopihana na oder:)

Te šmentant krave! — Tukaj jih tudi ni. (Hodi po odru, gleda okoli in kriči) Hej Liska! Hej Cika! — Liska — Cika. Ni jih; pa jih ni! V tla se tudi niso udrle. Doma popoldne jih isčem, pa jih ne morem najti nikjer. Doma bodo pa gospodinje godrnjale in se kregale, ker bom zoper prepozen za molžo, pa bodo rekle, tako slabega pastirja pa še ne, kot je ta! — (Vsede se na kamen in govori sam s seboj) Ni ga bolj revnega stanu in bolj zavrženega človeka na svetu kot je srenjski pastil: (poje)

Oh, reven sem beraček mlad,
po celi svetu znan;
neumnost bereš spred in zad,
za delo jaz sem zmir zaspan.

(Vstane)

Butica moja prazna je,
ker v šoli nisem bil.
Teličke gonim semterte; (hodi in maha z bičem po taktu)
to pač je moj najvišji cilj.

S klobukom v roki priskakljam (oponaša prosečega berača)
nasproti tujcem rad;
priazno se mu nasmehljam
rekoč: Predragi brat!
Priazno se mu nasmehljam
rekoč: Predragi brat!

Daj mi kaj! (Jokaje s tresočim glasom v ospredju na eni strani odra pomoli klobuk, nagnjen proti občinstvu.) Daj mi kaj! (Leti na drugo stran odra in ponovi prošnjo v ospredju.) Oh, daj mi kaj! (Hiti sredi odra v ospredje in zopet ponovi prošnjo s pripognjenim kolenom in sklonjenim hrbotom. Ko odpoje se zravna, pobira novce iz klobuka, se neumno zasmije, in govori najprvo sam s seboj, potem pa občinstvu:) Takrat — takrat — veste, takrat, ko je bila tista ta velika ploha — saj veste, takrat ko je polomilo tisti veliki Županov kozolc, — sedaj pa vem, da veste —. No, takrat po tisti plohi je prinesla mene na svet tista velika voda. — (Žalostno) Moja mati — če sem sploh imel kedaj kakšno mater — — je prišla ravno takrat v vas. Prinesel jo je veter, odnesla pa ploha. Mene je pa pozabila v Županovi šupi na veliko presenečenje cele srenje.

Komaj sem si znal sam natakniti prve hlačke, so rekli Županov oče: (oponaša vedenje in govorico ponosnega župana) No Peterček, — do danes je pasla tebe srenja. — Doosti velik si že! Od sedaj zanaprej boš pa ti pasel srenjsko živinico. — Jaz sem pa rekel: Amen, — in ostal celo življenje srenjski pastir.

Kako se godi srenjskemu pastirju, sami dobro veste. Na stanovanju je pri kravcah in telečkih, ker se z njimi človek najlaže pomeni; na hrani pa vsak dan pri drugem kmetu. — Košta je pa takale: V pondeljek je repa in krompir, v torek pa krompir in repa. V sredo je želje in krompir, v četrtek najprvo krompir, nato pa — želje. V petek otepam ričet, v soboto me pa napasejo pri Reparju z mešanicom. Nič ne rečem — mešanca je dobra jed, če jo znaš napraviti — ampak tista Mina — Bog ne daj, da bi opravljala — tista ta bovhava Mina — nobeden ji drugače ne pravi, kot tisti Reparjev stradelj — tista ta Minasta pa kar takole: (oponaša) En žehtar kapnice — dva peresca zeljca — tri krompirke — pa štiri fižolčke — pa še kriz božji čez z lojevo svečo — pa je mešanca. . . Kdo bo pa tako jedel? . . . — Najboljše se mi pa godi v nedeljo pri Flašnikovih. Flašnikova mama, dobra mama, zlata mama — Bog jim daj dolgo življenje, po smrti pa nebesa — — pa velik otrok; ja, po snrt pa nebesa pa velik otrok! — Vsako nedeljo pravijo mama: No, (opo-

naša glas in vedenje) Peterček, če nam zapoješ tisto od gospodinje pa svinje, pa ti bom dala eno klobaso. Jaz jo jim pa zakrožim takole:

Klobase, klobase, klobase jemo mi.

Bog poživi gospodinjo,

K nam zredila, k nam zredila tako svinjo!

Klobase, klobase, klobase jemo mi.

(Naglas in veselo:) Potem pa pride na vrsto klobasa, (snane klobuk z glave in obkroži s prstom rob klobuka) klobasa tako velika kot tale klobukova štula. Ravnokar sem spravil eno za paš. (Se potaplja z obema rokama po trebuhi in se smeje.) Zato sem pa danes tako vesel, da bi samo žvižgal, vriskal in pel.

Plesati, skakljati in rajati vmes, pritrdi se srček močnejše v teles.

Kdor zmožen ni petja in plesat ne zna,

Svet Peter zapre mu clo pot do neba.

(Po vsaki kitici pleše na odru po isti melodiji, skače, vriska in poka z bičem. Vedno mora gledati na to, da pripleše v ospredje sredi odra predno začeno peti naslednjo kitico.)

Kolovrat in špampet in kravo in koš, mi fajmester Šenk, da oženim se lož. Nevesta je zauber od glave do nog, na vratu ima bulo, na čelu pa rog.

Za doto prinesla bo razne reči: rdečo marelo, en lonec masti, razhujene čevlje in brejo kokoš, pa žlico in vilce in skrhani nož.

Za kuharco služi, je kakor gospa, le kadar kruh mesi, ji z nosa kaplja. Ko hišo pometa, ne gleda okrog, smeti le največje odrine spod nog.

A zame ima zmiraj prav dobro sreč, posebno če v hiši ni stare gospe; v kuhinji za mizo tedaj jaz sedim, pa kokljo obiram, se kuharc smejem.

Ko pride nedelja, sem nobel gospod; če pes me oblaja pa skočim čez plot. Po vasi špaciram, se moško držim, in čike pobiram, kjerko jih dobim.

Zamerit nikarte, — brezskrbno živim, teličke poganjam in bolhe lovim. Zamerit nikarte, zamer le krojač, a jaz pa ostanem le en reven berač.

(Pri zadnji kitici se odkrije, pokloni pri "en reven berač" zažvižga, zakriči: Hej Liska! — Hej Cika! in odkoraka z odra.)

August F. Svetek

478 East 152nd Street

Cleveland (Collinwood), Ohio.

— SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD —

Točna, hitra in zanesljiva postrežba. — Odprto noč in dan.

Poklicite nas: Kenmore 2016

— JAVNI NOTAR —

PEP

Undoubtedly you know members who rarely, if ever, come to the meetings. Others come but remain in the background and prove indifferent to any suggestion made to better the local lodge. They are not exactly a "wet-blanket" but they take little interest in activities which must of necessity characterize a progressive lodge. In short, they have no enthusiasm. Types such as these retard progress and throw the burden of the activities on to a few whose spirit and inevitable success sometimes makes them an object of envy and critical remarks.

There is no reason why some should be forced to shoulder all the respon-

sibilities while others merely sit by and participate in the honor and glory of the lodge. If the purpose of the lodge were merely one to foster socials and afternoon tea parties, the lax and indifferent spirit might be excused; but such is not the case. The horizon of Catholic women's activities has so widened that their work and influence takes on a most serious and important character. We are not only members of this or that lodge, but members of a national organization which is affiliated with the National Catholic Council of Women. And the scope of this last organization is the ultimate scope of every branch lodge of the S. L. U. Hence it is of extreme importance that every individual member of the S. L. U. takes a personal interest in all that pertains to the lodge and con-

tributes her talents and capabilities for the promotion of all the S. L. U. stands for.

You know the operation of a self-starter. You need but turn on the ignition, step on the lever, and the motor is set in motion. How much easier than the slow, tiresome task of cranking the automobile. Be a self-starter! Do not let others crank and crank — plead and beg with you before you begin to work. There is no reason why you should lag behind.

Some lodges are continually in the foreground. Others are rarely heard from. The apparent failures are due to lack of support. Why? Because there are no self-starters in the community.

Frances C. Koren,
Milwaukee, Wis.

ACTIVITIES OF OUR BRANCHES

MORE BUSINESS FROM WEST ALLIS.

Gee, our meetings are sure getting more and more interested. Our last meeting was held at Mrs. Schlosser's house. We all had a very good time. The young girls are beginning to learn some old Slovenian songs from the older members of the lodge. But the best part of the meeting is the refreshments; no one goes home hungry. The "Potica" goes over BIG.

Come on, you young girls! and see if you can't get more members. We'll have bushels of fun. Our next meeting is at Mrs. Zagar's at 1108 So. 62nd St.

Come One! Come All! and don't forget NEW members.

Catherine Horvath.

CALUMET, MICHIGAN, NO. 28.

Our meeting was held Thursday, March 4th, and it was a quiet business meeting. We gave up lunches and programs during Lent. One of the interesting topics that was discussed was our coming card party. We have decided to have it on the 7th of April. We hope in spite of depression we will make good.

Death has taken one of our young members, Agnes Kocjan; this is the third member we have lost through death within seven months. She leaves a husband, parents and several brothers and sisters. The S. L. U. helped all they could to lighten their sorrow, and also attended the funeral in a body.

We urge the ladies, who are not members to join our organization. We have good times at our meetings. We try to aid the members, who are in sorrow and need, to the best of our ability.

A member,

Anna Heineman.

ST LOUIS, MISSOURI, NO. 46.

The ladies will make their Easter Duty in a body, sometime after Easter.

One of our members, Mrs. Theresa Franko has just returned from the hospital after a very serious operation and is now improving rapidly. We hope to see her at the meetings in the near future.

I wish to thank all the ladies of No. 46 for the beautiful pen and pencil set presented to me for my work as Secretary. It is very much appreciated and will always be kept as a remembrance. Here's hoping the Chicago Office will notice the improvement in the writing of the application blanks.

Mary Speck, Secretary.

The next issue of "The Dawn" will be dedicated to our mothers, and — — well — — Miss Pluth of San Francisco wrote a beautiful poem for this occasion — — and, well, — let's see what we can do. — April 14th is the "dead line".

Happy Easter! The Editor.

HELLO EVERYBODY!

This is Lodge No. 50 of Cleveland coming to the front. We're not very old, just organized since September, but we've got nearly fifty members, and more coming every month. In the few months that we have been established, we've held three socials for the members and every one has been a grand success. What's more, we're going to have a lot more doings in the near future, and make all the other lodges sit up and take notice. But of course, we're going to need the co-operation of every member, in all our undertakings. You know the saying, "United we stand, divided we fall?" Well, it means exactly that; so come on, girls, pitch

in and do your bit, by attending regularly to meetings which are held every first Thursday of the month at the St. Clair Bath-house.

And now a word about our officers. We have Sophie Posch for president, Sophie Orazem, vice president, Josephine Bencin, secretary, Josephine Seelye, treasurer, and Angela Hlabsh, recording secretary. Gabrielle Jensen is our sentinel.

All in all, we expect to make our lodge one of the most active and interesting in the SLU., and with that thought in mind we say: "Come on, members, let's go!"

Angela Hlabsh.

—○—
MYSTIC VOICE

(Dedicated to Frederic Bittke, Radio Singer)

As you sit before the radio;
Turn the dial in front around
You pass up the jazz and the playlets;
You're waiting for another sound —
Not the football news, finances,
Or stocks that will come and go,
But a heavenly voice that's singing
To an organ soft and low.
So you find the program you've wanted,
Hear the voice you've waited to hear.
Like benediction its notes are falling
In melodious tones and clear.
And the voice goes right on singing,
A bell at Angelus time;
And it paints sublimest of pictures,
Tells each lay in faultless rhyme.
Even after the song is ended
The music is with you yet;
You resume your household duties,
But the voice you cannot forget.
You're quiet the rest of the evening.
"Are you ill?" the family would know.
Ah, you just hear the voice still singing
To an organ that's soft and low.

Josephine C. Pluth.

BOOK REVIEW

The Apostle of Chippewas, by Joseph Gregorich. — A neat compendium with an attractive appearance, a narrative dealing with the life history of the Most. Rev. Frederick Baraga D. D., the first Bishop of Marquette, has just been published by the Bishop Baraga Association.

While the literary style of the book is simple and unpretentious, following closely along narrative lines, it is written in language beauteous in its appeal and in its christian fervor. Historians as a rule in writing of the early periods of the Indians of the Middle West touch lightly on the work done by Catholic missionaries among the various tribes that roamed the forests and wilderness

of those early days. After all history is dry and in most instances constitutes a task to the average reader. In this compendium however the reader is carried along its interesting, instructive and entertaining pages, marvelling at the wonderous wealth of detail gathered by the author, whereby the character of the Indians in their every day life is depicted in colors truthful and not exaggerated. The book also reveals the hardships that a servant of God has to endure and also the joys of a soul which has labored for God and for his fellow-man.

Whatever the object in view, the author has performed a noble task and has enriched the history of the Catholic

missionary achievements among the Indian tribes of this country. For bringing before the people of United States a book, the pages of which will be perused at length, he has done also great service to the Slovene people by presenting the life, the work and the achievements of undoubtedly the greatest of their sons in this country, whether we consider him as a man or a priest of God.

This little book should be in the home of every Catholic, whose heart beats with pride at the wonderous work done for God and for the country by the Apostle of the Chippewas.

Rev. A. Schirrer.

Urna Nežika.

(Kuplet)

Navodila: Za Nežiko bo najbolj pripravna kakšna suha, koščena, in morda še precej dolga žena ali dekle. Se mora znati urno obračati na odru in predvsem ne sme kazati nikakega strahu ali bojazljivosti. Napravljena naj bo po stakrajsko, par kikelj ena navrh druge, da bo več za pogled. Če mogoče, naj ima košek na rami, ali pa na eni roki korbičo, v drugi pa cekar. Če more na kak način prinesti še košč na oder, bi bilo tudi dobro. Ko pride na oder, najprej godrnja sama s seboj, ali pa pove kako važno novico. Nato poje:

Sem potovka s Kranja, in to vam povem
da Nežika urna je znana ljudem.
Po cesti korakam ne vem že od kdaj
in košek prenašam zdaj tje nazaj.

Jaz jajčke skupujem po tri za en groš,
že mnogo prenesel ta moj jih je koš.
A ktera le more me ženska goljfa,
namesto jajc frišnih raj stara odda.

Pocen jih kupujem, četudi je res,
da večkrat klopotec se najde vmes.
pa mestna gospoda razlike ne ve
in kar ji prodam vse od kraje poje.

Kupila sem kuro za majhen račun,
sirota je komaj odpirala kljun,
od starosti pešal ji že je korak,
ni več razločvala al dan je al mrak

Ponesem na trg jo, pa pride gospa:
Ti, Nežika, maš li kaj svežga blaga?
— Čez tega kapunčka na svetu ga ni,
od same nedolžnost poveša oči . . .

Se mnogokrat sliši, da sprijen je svet,
a Nežka bi mogla še dosti pridet.
Ker časa preveč ni, naj danes, če smiem,
o Zvezni Slovenskih Žensk nekaj povem.

Ljudje so pregrešni, zato govore,
da Nežiki nihče zaupat ne sme,
ker piščeta koklja iz jaje izvali,
a Nežika slona s komarja nardi.

Pri Zvezni se grize, spletkari, kriči,
obira, opravlja, da vse se kadi, —
pa Zarjo prebereš do zadnjih platnic,
izjaviti moraš: Ni večjih svetnic!

So hude kot ose, če stopiš na roj,
a delajo rade, ni znan jim pokoj.
Vse skupaj rešujejo tale problem:
da volk bi bil sit, — koza cela povsem
(ali: dobiti vse ženstvo v Zvezin objem.)

Predsednica glavna — no, stroga je pač,
korajžna kot moški, četud nima hlač.
Da čreda nevgnana prišla bo v nebo,
nadzornik duhovni naj grunta, kako.

In tajnica kima na vse štir plati
in pisma prebira po cele noči.
Ko enkrat je kvoderček slednji pobran,
blagajnica pride, odneše ga stran.

Tud mene zdaj mika pristopit k tej Zvez,
ko Zarja po "buji" diši vse počez.
Za buio potrebno je mnogo kokoš,
O Neška, ti biznes zdaj delala boš!

Ob koncu za eno vas prosim le stvar,
kar slišali ste naprej pravit nikar!
Če pridni mi boste, povem vam še kaj,
ko z drugih se krajev povrem nazaj.

Dr. Andrew Furlan

— SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK —

Urad: Ogden Ave. Bank Bldg., soba št. 204
Vogal Crawford in 3959 Ogden Ave., Chicago, Ill.
Uraduje: od 9. do 12. dop., od 1. do 5. pop. in od
6. do 9. zvečer. — Ob sredah od 9. do 12. dop.
Tel. v uradu Crawford 2893, na domu Rockwell 2816

Dr. John J. Zavertnik

— PHYSICIAN and SURGEON —
Office hours at 3724 West 26th Street
Tel. Crawford 2212 — 1:30—3:30—6:30—8:30 Daily
—Except Wed. and Sunday.
At Hlavaty's Drug Store—Phone Crawford 8440
1858 W. 22nd Street
4:30—5:00 P. M. Daily—Except Wed and Sunday
Res. Telephone Crawford 8440